

บทที่ 6

สรุปผลการศึกษาวิจัยและข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะแบ่งการนำเสนอออกเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

6.1 ข้อสรุปจากผลงานวิจัย

6.1.1 ลักษณะการจัดผังสำนักงาน

6.1.2 ลักษณะการใช้งานเทคโนโลยี

6.1.3 ลักษณะวัฒนธรรมองค์กร

6.1.4 ผลกระทบของการใช้งานเทคโนโลยีและวัฒนธรรมองค์กรต่อลักษณะการจัด
ผังสำนักงาน

6.2 ข้อเสนอแนะ

6.2.1 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดผังสำนักงานที่มีการใช้งานเทคโนโลยีเข้าร่วม

6.2.2 เสนอแนวทางการออกแบบการจัดการผังสำนักงาน

6.2.3 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

6.2.4 ข้อจำกัดในงานวิจัย

การวิจัยเรื่อง อิทธิพลของการใช้เทคโนโลยีต่อวัฒนธรรมองค์กรและลักษณะการจัดผังสำนักงาน กรณีศึกษา อาคารสำนักงานกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดและอาคารสถานีตำรวจภูธรอำเภอ เป็นการศึกษาลักษณะของการจัดผังพื้นที่สำนักงานที่มีการใช้งานเทคโนโลยีเข้ามาร่วมในการทำงาน และมีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมองค์กร ซึ่งบางส่วนของพื้นที่สำนักงานปกตินั้นจะถูกใช้เพื่อการจัดวางเครื่องมือทางเทคโนโลยีที่ใช้ในการทำงาน ซึ่งก่อให้เกิดความแตกต่างจากสมัยก่อนที่ยังไม่ได้มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการทำงาน ผลงานวิจัยครั้งนี้เป็นเพียงหนึ่งในแนวทางการออกแบบพื้นที่สำนักงานขององค์กรประเภทข้าราชการตำรวจเท่านั้น

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ อาคารสำนักงานกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์และอาคารสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ บุคลากรและผู้บังคับบัญชาภายในหน่วยงาน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสำรวจกายภาพ การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structural Interview) และแบบสอบถาม ข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ ประมวลผลโดยสถิติเช่น ค่าเฉลี่ย ค่าความสัมพันธ์ ค่าสถิติทดสอบ F ประกอบกับการวิเคราะห์ข้อมูลจาก

การสำรวจกายภาพและการสัมภาษณ์พูดคุย สรุปลักษณะต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในพื้นที่จากการใช้งาน เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงาน และวัฒนธรรมองค์กร ซึ่งข้อสรุปปรากฏดังหัวข้อต่อไปนี้

6.1 ข้อสรุปจากผลงานวิจัย

6.1.1 ลักษณะการจัดผังสำนักงาน

จากการวิเคราะห์และสรุปผลจากการศึกษา การสำรวจพื้นที่จริงและการสัมภาษณ์ สามารถสรุปได้ดังนี้

1) พื้นที่ของผู้บังคับบัญชา

ตำแหน่งของพื้นที่ทำงานของผู้บังคับบัญชาไม่ตั้งอยู่ ณ ตำแหน่งที่ใกล้กับทางเข้าของหน่วยงาน ซึ่งจะตั้งอยู่ติดกับส่วนที่เป็นริมหรือขอบของพื้นที่หน่วยงาน มักเป็นส่วนที่ติดกับหน้าต่าง หรือมีการกั้นพื้นที่เพิ่มความเป็นส่วนตัวด้วยสิ่งต่าง ๆ เช่นผนังเบาหรือตู้เอกสารขนาดใหญ่

พื้นที่ทำงานของผู้บังคับบัญชานั้นมี 3 ลักษณะคือ นั่งรวมกันกับผู้ใต้บังคับบัญชา ภายในพื้นที่ห้องหน่วยงานนั้น ๆ นั่งรวมกันภายในพื้นที่ห้องเดียวกันกับผู้ใต้บังคับบัญชาแต่มีการกั้นพื้นที่เป็นพื้นที่ส่วนตัวบางส่วนเช่นใช้ผนังเบาหรือตู้เอกสาร และแยกออกเป็นห้องส่วนตัว โดยพื้นที่ทำงานของผู้บังคับบัญชามีขนาดประมาณร้อยละ 20 ถึง 30 ของพื้นที่ทั้งหมด หากคิดเป็นพื้นที่ต่อคนแล้วนั้น ค่าเฉลี่ยของพื้นที่ต่อคนของผู้บังคับบัญชาคือ 18.65 ตารางเมตรต่อคน

2) พื้นที่ของผู้ใต้บังคับบัญชา

ตำแหน่งของพื้นที่ทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชานั้นตั้งอยู่อย่างกระจายตัวในพื้นที่สำนักงานทั่วพื้นที่นั้น ๆ ตั้งแต่บริเวณทางเข้าพื้นที่ริมหรือขอบพื้นที่ บริเวณทางสัญจรหลักของพื้นที่หน่วยงาน

นอกจากนั้นในลักษณะที่เกิดขึ้นเป็นส่วนน้อยคือพื้นที่สัญจรรองซึ่งเกิดกับหน่วยงานที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่ (พื้นที่ที่ต้องผ่านพื้นที่ทำงานของผู้อื่น) หากพื้นที่ห้องนั้นมีขนาดกว้างจะเกิดพื้นที่ทำงานอยู่ตรงกลางของพื้นที่ซึ่งปกติแล้วห้องทำงานของแต่ละหน่วยจะมีพื้นที่ไม่มาก ทำให้เกิดการวางพื้นที่ทำงานตามขอบ และพื้นที่ที่เหลือเป็นพื้นที่สัญจร

พื้นที่ทำงานของผู้ได้บังคับบัญชานั้น จะถูกจัดให้อยู่รวมกันภายในพื้นที่หน่วยงาน โดยมีขนาดพื้นที่ประมาณร้อยละ 30 ถึง 40 ของพื้นที่ทั้งหมด หากคิดเป็นพื้นที่ต่อคนแล้ว ค่าเฉลี่ยของพื้นที่ต่อคนของผู้ได้บังคับบัญชาคือ 4.46 ตารางเมตรต่อคน

3) พื้นที่เอกสาร

ตั้งอยู่ตามขอบของพื้นที่ การตั้งพื้นที่เก็บเอกสารตามขอบพื้นที่ รวมถึงพื้นที่ติดหน้าต่าง ผนังหรือฉากกั้นพื้นที่ภายในหน่วยงาน ส่วนมากเป็นการวางกระจายอยู่ทั่วพื้นที่หน่วยงาน ตามการใช้งานของบุคคลต่าง ๆ และตั้งอยู่ ณ บริเวณที่เป็นพื้นที่สัญจรหลักภายใน มีบางลักษณะที่เกิดขึ้นเป็นส่วนน้อยคือการมีพื้นที่เอกสาร ณ บริเวณกลางพื้นที่หน่วยงานนั้นจะเกิดขึ้นบ้าง อันเนื่องมาจากการใช้งานตู้เอกสารเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยกันพื้นที่เพิ่มความเป็นสัดส่วนหรือความเป็นส่วนตัวของผู้บังคับบัญชา พื้นที่เก็บเอกสารภายในหน่วยงานต่าง ๆ มีทั้งการแยกเป็นห้องเก็บเอกสาร และแทรกในพื้นที่ทำงาน ส่วนใหญ่แล้วพื้นที่เอกสารจะเป็นการใช้ตู้เก็บเอกสารแทรกอยู่ตามพื้นที่ทำงาน โดยมีพื้นที่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของพื้นที่ห้อง

4) พื้นที่อุปกรณ์พิเศษ (เครื่องถ่ายเอกสาร คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง)

ไม่ตั้งพื้นที่อุปกรณ์พิเศษไว้ใกล้กับบริเวณทางเข้า และมีลักษณะการวางตามขอบของพื้นที่หน่วยงานซึ่ง ได้แก่ ผนังและฉากกั้นต่าง ๆ ของหน่วยงาน และติดกับทางเดินสัญจรหลัก พื้นที่อุปกรณ์พิเศษ อยู่ในพื้นที่ทำงานของหน่วยงานโดยส่วนมากนั้นใช้พื้นที่อยู่ในช่วงน้อยกว่าร้อยละ 10 ของพื้นที่ แต่มีการใช้งานพื้นที่อุปกรณ์พิเศษที่มากกว่าปกติในบางกรณี เช่น ห้อง CCTV ซึ่งเป็นห้องควบคุมโทรทัศน์วงจรปิด มีพื้นที่ขนาดประมาณร้อยละ 30 ถึง 40 ของพื้นที่ห้อง

5) พื้นที่เก็บของ

ไม่อยู่ติดกับทางเข้าของพื้นที่หน่วยงาน และตั้งอยู่ ณ พื้นที่ขอบของหน่วยงาน โดยติดกับผนังของพื้นที่ส่วนใดส่วนหนึ่ง และติดกับทางเดินสัญจรหลักของหน่วยงาน

ลักษณะตำแหน่งของพื้นที่เก็บของภายในหน่วยงาน มีเพียงฝ่ายการเงิน ฝ่ายส่งกำลังบำรุง ห้องเก็บอุปกรณ์งานชุมชนสัมพันธ์ ห้องรองผู้กำกับการปราบปราม เท่านั้นที่เห็นเด่นชัด

เนื่องจากหน่วยงานเหล่านี้ มีหน้าที่เก็บอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำงานของหน่วยงานทั้งหมดและทำการแจกจ่าย หรือทำการเก็บเอกสารที่มีจำนวนมาก เช่น ในฝ่ายการเงินและงบประมาณ

พื้นที่เก็บของ จะมีการใช้พื้นที่ขนาดประมาณร้อยละ 20 ถึง 30 ของพื้นที่ทั้งหมด แต่พื้นที่เก็บของ มิได้มีอยู่ในทุกหน่วยงานมีเพียงบางหน่วยงาน

6) พื้นที่ประชุม

ตำแหน่งของพื้นที่นี้จะอยู่กับเส้นทางสัญจรหลัก บริเวณกลางพื้นที่และอยู่บริเวณขอบด้านใดด้านหนึ่งซึ่งติดกับหน้าของพื้นที่หน่วยงาน

พื้นที่ประชุมภายในพื้นที่สำนักงานนั้น ทั้งหมดเป็นพื้นที่ประชุมขนาดเล็กภายในหน่วยงานด้วยที่นั่ง 6-8 ที่นั่ง โดยพื้นที่ประชุมนี้มีการใช้งานซ้ำซ้อนกันกับการเป็นพื้นที่รับประทานอาหารของหน่วยงานนั้น พื้นที่ประชุมภายในหน่วยงาน ใช้พื้นที่ขนาดประมาณร้อยละ 10 ถึง 20 ของพื้นที่หน่วยงาน แต่พื้นที่ประชุมในหน่วยงานมิได้มีทุกหน่วยงาน

7) พื้นที่พักผ่อน

ตำแหน่งของพื้นที่พักผ่อนจะอยู่ห่างจากทางเข้า ติดกับขอบของพื้นที่หน่วยงานซึ่งเป็นบริเวณหนึ่งของด้านใดด้านหนึ่งในพื้นที่หน่วยงาน และตั้งอยู่ในเส้นทางเดินหลักของพื้นที่หน่วยงาน

ตำแหน่งของพื้นที่พักผ่อนภายในพื้นที่ของหน่วยงาน มีเพียงบางห้องเท่านั้นที่มีพื้นที่พักผ่อน เช่น ห้องดูโทรทัศน์ หรือระเบียงนั่งเล่น เช่นงานสืบสวน พื้นที่พักผ่อนที่อยู่ภายในพื้นที่หน่วยงานนั้นส่วนมากใช้พื้นที่ประมาณน้อยกว่าร้อยละ 10 ของพื้นที่

8) พื้นที่เตรียมอาหารเครื่องดื่ม

วางอยู่ไม่ติดกับทางเข้าของหน่วยงาน ซึ่งพื้นที่วางนั้นจะอยู่ตามขอบของพื้นที่เท่านั้น ไม่มีการวางไว้บริเวณกลางพื้นที่หน่วย และส่วนมากจะอยู่ติดกับบริเวณทางสัญจรหลักซึ่งทุกคนภายในหน่วยงานสามารถเข้าถึงได้ง่าย ในหนึ่งพื้นที่หน่วยงานมักจะมีอยู่เพียงจุดเดียว

พื้นที่เตรียมอาหารและเครื่องดื่ม ในทุกหน่วยงานจะมีบริเวณนี้ หรือในบางหน่วยงานที่ไม่มีอันเนื่องมาจากอยู่ใกล้กับพื้นที่เตรียมอาหารและเครื่องดื่มซึ่งอยู่นอกพื้นที่ ใช้พื้นที่เล็กน้อยภายในพื้นที่ทำงานคือ น้อยกว่าร้อยละ 10 ของพื้นที่ทั้งหมด

9) พื้นที่รับรอง

พื้นที่รับรองติดกับทางเข้าของพื้นที่ติดกับขอบด้านใดด้านหนึ่งของหน่วยงาน และติดกับทางสัญจรหลัก ไม่มีการกระจายตัว คือ ในหนึ่งหน่วยงานจะมีพื้นที่ลักษณะนี้เพียงจุดเดียว

พื้นที่รับรองส่วนใหญ่จะมีในหน่วยงานที่ต้องพบปะกับประชาชนที่มาทำธุระหรือหน่วยงานที่มีการติดต่อกันบ่อยครั้ง

พื้นที่รับรอง ส่วนมากมักใช้พื้นที่ประมาณน้อยกว่าร้อยละ 10 ของพื้นที่ทั้งหมด เพื่อการรับรองแขกผู้มาทำธุระ แต่มีบางหน่วยงานซึ่งมีการใช้พื้นที่รับรองมากกว่าปกติ เช่น ห้อง One Stop Service ซึ่งเกี่ยวกับการติดต่อร้องทุกข์ต่าง ๆ หรือห้องที่ใช้ทำการสอบสวน ซึ่งใช้พื้นที่รับรองมากถึงร้อยละ 30 ถึง 40 ของพื้นที่ทั้งหมด

10) ด้านบรรยากาศ

แต่ละหน่วยงานส่วนมากไม่สามารถมองเห็นได้จากนอก แม้ว่าจะมีการใช้กระจกใสในการทำเป็นประตูหรือเป็นผนัง เนื่องจากการนำแผ่นกระจกหรือสิ่งอื่นมาปิดกั้นสายตา แต่ภายในไม่มีความเป็นส่วนตัวเนื่องจากมีผู้อยู่ภายในมาก แต่ส่วนที่มีความเป็นส่วนตัวนั้นมีบ้างในพื้นที่ของผู้บังคับบัญชา โดยการใช้สิ่งของลักษณะลอยตัวกันแบ่งพื้นที่หรือมีห้องทำงานส่วนตัว นอกจากนั้น ภายในพื้นที่ยังมีการประดับด้วยภาพที่มีความเกี่ยวข้องกับองค์กร เช่น โปสเตอร์คำขวัญรณรงค์ในการทำงาน พระบรมฉายาลักษณ์ และมีการประดับด้วยสิ่งของขนาดเล็ก เช่น กระถางต้นไม้ หรือแจกันดอกไม้ซึ่งมีจำนวนไม่มาก

11) ด้านพื้นที่พิเศษอื่น ๆ (พื้นที่ประชุม พื้นที่พักผ่อน พื้นที่เตรียมอาหาร และพื้นที่รับรอง)

ลักษณะการใช้พื้นที่พิเศษของหน่วยงานอันได้แก่ พื้นที่ประชุม พื้นที่พักผ่อน พื้นที่เตรียมอาหารและเครื่องดื่ม และพื้นที่รับรอง หน่วยงานส่วนมากมีเพียงพื้นที่เตรียมอาหารและเครื่องดื่มในพื้นที่ แต่พื้นที่ประชุม พื้นที่พักผ่อน หรือพื้นที่รับรอง ซึ่งจะมีเฉพาะในสายงานที่จำเป็นเท่านั้น เช่น พื้นที่รับรองในสายงานสอบสวนที่ต้องติดต่อกับบุคคลภายนอก

6.1.2 ลักษณะการใช้งานเทคโนโลยี

1) การใช้งานเทคโนโลยีในการประมวลผล

เพื่อประมวลผลสถิติข้อมูลทางด้านอุบัติเหตุและอาชญากรรม เพื่อการประเมินว่าในขนาดนั้นต้องส่งกำลังเพื่อดูแลรักษาความปลอดภัยอย่างไรและจุดใดบ้าง แต่การใช้เทคโนโลยีนั้นมิได้เพิ่มช่วงเวลาระหว่างพักในการทำงาน เนื่องจากลักษณะการทำงานของตำรวจนั้นไม่มีเวลาพัก นอกจากนั้นจำนวนงานส่วนมากนั้นเพิ่มมากขึ้น โปรแกรมที่ใช้งานในกองบังคับบัญชา นั้นได้แก่ Microsoft Word และ Microsoft Excel

2) การใช้งานเทคโนโลยีในการเก็บข้อมูล

มีการนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ก็มีการเก็บข้อมูลไว้ภายในเครื่อง ซึ่งสามารถเรียกใช้ได้ตามต้องการ ลักษณะการดึงข้อมูลเช่นนี้ยังใช้กับงานเอกสารอื่น ๆ ที่มีการใช้บ่อยอีกด้วย ไม่ต้องมีการจัดพิมพ์ขึ้นมาใหม่ สามารถประหยัดเวลาไปได้มาก แต่ลักษณะการเก็บข้อมูลนั้นยังคงต้องการหลักฐาน การใช้เทคโนโลยีในการเก็บข้อมูลนั้นยังไม่ได้นำมาใช้อย่างเต็มรูปแบบ จะมีบ้างในลักษณะของเอกสารที่ไม่มีความสำคัญมากนักเช่นแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่ต้องเรียกใช้อยู่เสมอ

3) การใช้งานเทคโนโลยีในการสื่อสาร

การใช้งานของเทคโนโลยีนั้นทำให้เกิดความคล่องตัวมากขึ้นในการทำงาน และในเรื่องของความสามารถในการติดต่อที่มากขึ้นระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชานั้นมีมากขึ้น เกิดความใกล้ชิดมากขึ้น เช่น ในระบบสารสนเทศขององค์กรเองนั้น แต่การเผชิญหน้ากันนั้นมีน้อยลง ระบบ E-COP นั้นทำให้ย่นระยะเวลาที่เสียในการรับส่งข้อมูลลดลงไปได้มาก รวมถึงสามารถประหยัดทรัพยากรกระดาษได้อีกด้วย ด้านอุปกรณ์เทคโนโลยีอื่น ๆ ที่มีใช้งานอยู่จริงในกองบังคับการตำรวจภูธรที่ใช้เป็นตัวอย่างในการศึกษา เคยมีการใช้งานเครื่องระบุตำแหน่งด้วยดาวเทียม (GPS) แต่ไม่ประสบความสำเร็จอันเนื่องมาจากความรู้และความเข้าใจและงบประมาณ

4) การใช้งานเทคโนโลยีของระบบ POLIS

การใช้งานเทคโนโลยีของระบบ POLIS นั้นใช้งานผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ จุดประสงค์ของการใช้งานส่วนใหญ่นั้นเพื่อเป็นการแจ้งต่อหน่วยงานบังคับบัญชาสูงสุดในเรื่องของการกำลังพลที่มีอยู่ และจำนวนอุปกรณ์หรือยุทธโปกรณ์ที่ใช้ในการทำงาน

5) การใช้งานเทคโนโลยีของระบบ E-COP

การใช้งานเทคโนโลยีของระบบ E-COP นั้นใช้งานผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ จุดประสงค์ของการใช้งานส่วนใหญ่นั้นเพื่อการรับส่งข้อมูลกันภายในกองบังคับการและในระดับภาคซึ่งเป็นผู้บัญชาการของกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัด สามารถเชื่อมต่อได้อย่างรวดเร็วและช่วยประหยัดเวลาได้มาก แม้ระยะทางจะห่างกัน

6.1.3 ลักษณะวัฒนธรรมองค์กร

1) ความเคารพในผู้บังคับบัญชา

ลักษณะวัฒนธรรมองค์กรด้านความเคารพในผู้บังคับบัญชามีความโดดเด่นมากที่สุดเมื่อเทียบกับด้านอื่น แสดงถึงการให้ความสำคัญในการนับถือในยศและอำนาจขององค์กรนี้ที่ไม่เปลี่ยนแปลง เช่น การทำความเคารพกันเสมอเมื่อพบกัน หรือการมีห้องทำงานส่วนตัว มีการตกแต่งบรรยากาศที่สวยงาม ซึ่งมีทั้งข้อดีและข้อเสีย โดยข้อดีคือ ความเคารพเชื่อฟังคำสั่งของผู้ใต้บังคับบัญชาจากผู้บังคับบัญชาที่ต้องปฏิบัติตามอย่างไม่ลังเล การเป็นตัวอย่างที่ดีได้ง่ายต่อผู้ใต้บังคับบัญชา เช่น หากผู้บังคับบัญชามีความตั้งใจและมุ่งมั่นในการทำงานสูง และองค์กรมีความเคารพผู้บังคับบัญชามาก การรับรู้ตัวอย่างที่ดีนี้ด้วยความเข้าใจจะมีมากขึ้น และข้อเสียคือ หากการทำงานของผู้บังคับบัญชาไม่เป็นกลางหรือมีระบบอุปถัมภ์แฝงอยู่ จะส่งผลกระทบต่อบุคลากรโดยไม่ต้องการลักษณะวัฒนธรรมองค์กรที่เป็นอยู่ และไม่มีความต้องการที่จะทำงานอันจะเกิดผลเสียต่อองค์กร

2) การสื่อสารระหว่างกันในห้องทำงาน

การสื่อสารระหว่างกันภายในห้องทำงานขององค์กรตำรวจที่ทำการศึกษามีลักษณะชัดเจนเช่นเดียวกับ ความเคารพในผู้บังคับบัญชา การทำงานขององค์กรนี้ มีการติดต่อกันตลอดเวลาทั้งระหว่างผู้ใต้บังคับบัญชาตนเอง และผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา โดยการทำงานมักเป็นลักษณะการทำงานประเภทที่ทำคนเดียว แต่การติดต่อกันภายในตลอดวันนั้นเกิดขึ้นเนื่องจาก การตรวจตราความถูกต้องในการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชาจากผู้บังคับบัญชา ก่อนนำเสนอในระดับที่สูงขึ้นต่อไป และการขอข้อมูลการทำงานเรื่องต่าง ๆ ระหว่างวัน ซึ่งภายในห้องทำงาน ลักษณะที่มีการนั่งรวมกัน มีการสนทนาเกิดขึ้นตลอดเวลา และความต้องการการกันพื้นที่เพื่อเพิ่มความเป็นส่วนตัวนั้น ส่วนใหญ่พบว่ายังไม่เป็นที่ต้องการเนื่องจากจะทำให้การติดต่อกันทำได้ลำบาก

3) ความต้องการเปลี่ยนภาพลักษณ์การให้บริการ

ความต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์การให้บริการขององค์กร มีการกำหนดนโยบายในการทำงานให้มีความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ โดยให้บุคคลภายนอกผู้เข้ามาทำธุรกรรมกับองค์กรนั้นเข้าใจลักษณะขององค์กรใหม่ ด้วยการทำงานของตำรวจอย่างมีใจให้บริการ และรวมถึงการตกแต่งบรรยากาศสถานที่ติดต่อให้สวยงามน่าอภิรมย์ ไม่แสดงความยุ่งยากซับซ้อนหรือเชิงซ้าดังเช่นสมัยก่อน เช่น สถานีตำรวจอำเภอหัวหิน นำลักษณะการตกแต่งพื้นที่ที่ทันสมัยคล้ายกับสำนักงานองค์กรเอกชน โดยมีพื้นที่ประชาสัมพันธ์ต้อนรับและสอบถาม ให้ข้อมูลก่อนแจกไปยังส่วนงานรับผิดชอบต่าง ๆ ซึ่งทุกส่วนงานนั้นจะนำเสนอแสดงภาพคอมพิวเตอร์ (ชนิด LCD ที่มีความบางและทันสมัย) ขึ้นมาตั้งบนโต๊ะที่ประชาชนเข้าติดต่อ โดยวางซ่อนเครื่องคอมพิวเตอร์ไว้ใต้โต๊ะทำงาน บรรยากาศโดยรวมของห้องยังมีการตกแต่งลดทอนไม้หรือแม้กระทั่งการปูพื้นด้วยหินอ่อน ซึ่งไม่สามารถมองเห็นถึงความเป็นราชการรูปแบบเก่าได้เลย

4) ขั้นตอนการทำงาน

ขั้นตอนการทำงานราชการตำรวจ เป็นการทำงานที่มีข้อกำหนดและข้อบังคับ ที่ต้องกระทำตามขั้นตอน เพื่อให้เกิดความเป็นมาตรฐานทั่วทุกหน่วยงานและต้องมีหลักฐานในการดำเนินงานทุกครั้ง เพื่อการเรียกตรวจสอบขั้นตอน หากเกิดความผิดพลาดขึ้น ซึ่งเป็นการทำงานที่มีขั้นตอนมากและไม่กระชับ ก่อให้เกิดความล่าช้าหากเกิดข้อผิดพลาดในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่ง ซึ่งต้องทำการแก้ไขให้เรียบร้อยก่อนดำเนินงานขั้นตอนต่อไปได้ มีความยืดหยุ่นน้อย

5) การถ่ายทอดการทำงานให้แก่กัน

การถ่ายทอดการทำงานให้แก่กัน เกิดขึ้นภายในองค์กรด้วยการประชุมอบรม หรือสัมมนาในโอกาสต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของบุคลากรในองค์กร ให้ทันกับการทำงานในยุคปัจจุบัน โดยที่ในหน่วยงานผู้ที่มีอาวุโสน้อยมักจะได้รับเลือกเข้าอบรมสัมมนาเป็นตัวแทนของหน่วยงาน โดยหลังจากนั้น จะเกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ที่ได้รับภายในหน่วยงานด้วยวิธีต่าง ๆ กันไป นอกจากนี้ที่กล่าว การถ่ายทอดการทำงานนั้นยังหมายถึงการถ่ายทอดวัฒนธรรมองค์กร ซึ่งเป็นลักษณะการทำงานที่เข้าใจกันภายใน จากการเป็นตัวอย่างที่ดีในการทำงานด้วยความตั้งใจของผู้บังคับบัญชาหน่วยงาน หรือลักษณะการทำงานที่ดีอื่น ๆ

6) การทำงานประเภทงานที่ทำคนเดียว

การทำงานส่วนใหญ่ในองค์กรเป็นงานเดี่ยว โดยแบ่งความรับผิดชอบอย่างชัดเจน บุคลากรหนึ่งคนอาจรับหน้าที่งานมากกว่าหน้าที่เดียว โดยมีผู้บังคับบัญชาเป็นผู้แบ่งงานหรือจัดตั้งชุดทำงานขึ้นมา

7) การเป็นตัวอย่างที่ดีของผู้บังคับบัญชา

การเป็นตัวอย่างที่ดีของผู้บังคับบัญชาเป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมการทำงานให้แก่กัน โดยแสดงออกจากการกระทำต่อหน้าที่การทำงาน ลักษณะวิธีการดูแลผู้ใต้บังคับบัญชา การออกกฎเกณฑ์แนวทางปฏิบัติงาน หรือลักษณะวิธีการอื่น ๆ ให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้รับทราบ

8) วัฒนธรรมการเก็บเอกสารหลักฐาน

วัฒนธรรมการเก็บเอกสารหลักฐานเป็นผลมาจากลักษณะวิธีหรือขั้นตอนการทำงาน ของหน่วยงานราชการ แต่ในองค์กรตำรวจนั้นมีมากกว่าทั่วไปเนื่องจากข้องเกี่ยวกับบุคคลภายนอกองค์กร ซึ่งหมายถึงประชาชนและหน่วยงานอื่น ส่วนใหญ่เป็นการทำงานเพื่อ บังคับใช้กฎหมายอันเป็นหน้าที่ของตำรวจ ซึ่งลักษณะการทำงานนั้นต้องมีหลักฐานเพื่ออ้างอิง การสำรวจ รับทราบ หรือตรวจสอบเสมอ นอกจากที่กล่าว ยังมีลักษณะเหมือนในหน่วยงาน ราชการอื่น ๆ ที่เป็นเรื่องการทำงานบริหารภายในเองซึ่งต้องทำการเก็บเอกสารเช่นกัน

9) การถูกควบคุมการทำงานระหว่างวัน

การถูกควบคุมการทำงานระหว่างวันเกิดขึ้นในลักษณะต่าง ๆ ทั้งการเร่งรัด ตรวจสอบ หรือติดตามการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชาจากผู้บังคับบัญชาในหน่วยงาน ซึ่งขั้นตอนการทำงาน ขององค์กรที่ต้องตรวจสอบแก้ไข เฝ้าระวัง และได้รับแรงกดดันจากภายนอกนั้น ล้วนเป็นตัวก่อให้เกิด การควบคุมการทำงานในทางอ้อมทั้งสิ้น

10) การสื่อสารภายในองค์กรด้วยการประชุม

การประชุมภายในองค์กรเกิดขึ้นเป็นประจำอย่างมีกำหนดการ เพื่อรายงานความคืบหน้า ของการทำงานหรือชี้แจงคำสั่งการต่าง ๆ โดยที่ผู้เข้าประชุมส่วนใหญ่มักเป็นกลุ่มผู้บังคับบัญชาของ หน่วยงานต่าง ๆ เช่น สถานีตำรวจในพื้นที่ หน่วยงานภายในกองบังคับการ แล้วนำไปชี้แจงต่อ

ภายในหน่วยงานของตนเอง หรือในบางครั้งมีการเรียกประชุมเร่งด่วนเพื่อหาข้อสรุปแนวทางแก้ไข เหตุการณ์อันไม่ปกติ การสั่งการทำงานเร่งด่วน

11) การทำงานประเภทงานกลุ่มหรือทำร่วมกัน

ลักษณะการทำงานกลุ่มหรือทำร่วมกันในองค์กรที่ศึกษามีไม่มากนัก ส่วนใหญ่ของงานที่ได้รับมอบหมายเป็นงานลักษณะที่รับผิดชอบเพียงคนเดียว แต่งานที่ทำร่วมกันนั้นมักเป็นงานลักษณะกลุ่มที่มีจุดมุ่งหมายเดียวกันซึ่งมีมากในงานสืบสวนและงานนโยบายและแผนที่ต้องมีการปรึกษาหารือกันเสมอ

12) ช่วงเวลาพักระหว่างการทำงาน

การทำงานของตำรวจนั้นไม่มีช่วงเวลาพัก ต้องพร้อมทำงานตลอดเวลา เมื่อมีความจำเป็นหรือเป็นการสั่งการจากผู้บังคับบัญชา

6.1.4 ผลกระทบของการใช้งานเทคโนโลยีและวัฒนธรรมองค์กรต่อลักษณะการจัดผังสำนักงาน

ตารางที่ 6.1

สรุปผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการใช้งานเทคโนโลยีต่อพื้นที่สำนักงาน

	พื้นที่สำนักงาน	การใช้งานเทคโนโลยี	ผลกระทบที่เกิดขึ้น
1	พื้นที่ผู้บังคับบัญชา	การใช้งานเทคโนโลยีในการประมวลผล เก็บข้อมูล การสื่อสาร POLIS E-COP	พื้นที่ทำงานของผู้บังคับบัญชานั้นไม่ได้รับผลกระทบจากการใช้งานเทคโนโลยีเท่าใดนักเนื่องจากการทำงานนั้น ใช้เพียงการตัดสินใจจากสิ่งที่ประมวลผลได้จากเทคโนโลยีซึ่งผู้บังคับบัญชาเป็นผู้จัดการ
2	พื้นที่ผู้ใต้บังคับบัญชา	การใช้งานเทคโนโลยีในการประมวลผล เก็บข้อมูล การสื่อสาร POLIS E-COP	มีผลกระทบอย่างเห็นได้ชัดจากการใช้งาน เนื่องจากเริ่มเข้ามามีบทบาทเป็นอย่างมาก เห็นได้จากการแบ่งพื้นที่บางส่วนเพื่อการใช้งานเครื่องอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ เช่น เป็นโซนหนึ่งของพื้นที่หน่วยงาน
3	พื้นที่เอกสาร	การใช้งานเทคโนโลยีในการประมวลผล ,เก็บข้อมูล ,การสื่อสาร POLIS E-COP	ไม่มีผลกระทบเนื่องจากยังไม่มีการใช้งานเทคโนโลยีเพื่อการเก็บข้อมูลอย่างเต็มรูปแบบ ฉะนั้นยังมีพื้นที่สำหรับเอกสารอยู่เท่าเดิมและมีความต้องการเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย
4	พื้นที่อุปกรณ์พิเศษ	การใช้งานเทคโนโลยีในการประมวลผล เก็บข้อมูล การสื่อสาร POLIS E-COP	มีผลกระทบอย่างเห็นได้ชัดจากการใช้พื้นที่เพื่ออุปกรณ์คอมพิวเตอร์ในการทำงาน ซึ่งส่วนมากใช้ในการประมวลผลและการสื่อสารในระบบต่าง ๆ
5	พื้นที่เก็บของ	การใช้งานเทคโนโลยีในการประมวลผล เก็บข้อมูล การสื่อสาร POLIS E-COP	ไม่มีผลกระทบต่อพื้นที่เก็บของเนื่องจากพื้นที่ส่วนนี้ถูกแยกออกจากพื้นที่ทำงานอย่างเป็นสัดส่วน

ตารางที่ 6.1 (ต่อ)

	พื้นที่สำนักงาน	การใช้งานเทคโนโลยี	ผลกระทบที่เกิดขึ้น
6	พื้นที่ประชุม	การใช้งานเทคโนโลยีในการประมวลผล เก็บข้อมูล การสื่อสาร POLIS E-COP	ต้องจัดให้มีห้องประชุมอย่างเป็นทางการที่รองรับระบบประชุมทางไกล (VDO Conference)
7	พื้นที่พักผ่อน	การใช้งานเทคโนโลยีในการประมวลผล เก็บข้อมูล การสื่อสาร POLIS E-COP	ไม่มีผลกระทบต่อพื้นที่พักผ่อน เนื่องจากถึงแม้ว่าเทคโนโลยีนั้นจะสามารถทำให้งานนั้นเสร็จเร็วมากขึ้นแต่ยังมีงานอีกมากที่ต้องจัดการ ทำให้เทคโนโลยีนั้นช่วยให้ทำงานได้มากขึ้น เวลาพักผ่อนมีน้อยเท่าเดิม
8	พื้นที่เตรียมอาหาร เครื่องดื่ม	การใช้งานเทคโนโลยีในการประมวลผล เก็บข้อมูล การสื่อสาร POLIS E-COP	ไม่มีผลกระทบต่อพื้นที่เตรียมอาหารเครื่องดื่ม
9	พื้นที่รับรอง	การใช้งานเทคโนโลยีในการประมวลผล เก็บข้อมูล การสื่อสาร POLIS E-COP	การตกแต่งบรรยากาศภาพรวมมีความทันสมัย
10	ด้านบรรยากาศ	การใช้งานเทคโนโลยีในการประมวลผล เก็บข้อมูล การสื่อสาร POLIS E-COP	ผลกระทบต่อด้านบรรยากาศของพื้นที่ทำงานนั้นคือเกิดความเปลี่ยนแปลงในด้านวิถีและลักษณะในการทำงานซึ่งทุกคนต้องทำการปรับตัวให้ทันกับลักษณะดังกล่าว อุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ ภายในพื้นที่ทำงานมีความเปลี่ยนแปลงไป

พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการใช้งานเทคโนโลยีคือ พื้นที่ทำงานของผู้ได้บังคับบัญชาซึ่งมีความแออัดมากขึ้นจากการแบ่งพื้นที่เพื่อเป็นพื้นที่อุปกรณ์พิเศษในการวางเครื่องมืออุปกรณ์เทคโนโลยีการทำงาน นอกจากนั้นยังมีพื้นที่ประชุมซึ่งต้องจัดให้สามารถรองรับการใช้งานประชุมทางไกลได้นอกจากการใช้ประชุมปกติ และบรรยากาศของพื้นที่ที่มีการใช้งานเทคโนโลยีเปลี่ยนไปมีทั้งความทันสมัยและความแออัดในพื้นที่

ตารางที่ 6.2

สรุปผลความสัมพันธ์ของวัฒนธรรมองค์กรและพื้นที่สำนักงาน

	พื้นที่สำนักงาน	วัฒนธรรมองค์กร	ผลที่เกิดขึ้น
1	พื้นที่ผู้บังคับบัญชา	ความเคารพในผู้บังคับบัญชา การสื่อสารระหว่างกันในห้องทำงาน ขั้นตอนการทำงาน การถ่ายทอดการทำงานให้แก่กัน การเป็นตัวอย่างที่ดีของผู้บังคับบัญชา	พื้นที่ทำงานของผู้บังคับบัญชา มี 2 ลักษณะคือ ห้องส่วนตัวและนั่งรวมอยู่ในพื้นที่เดียวกันกับผู้ได้บังคับบัญชา ขึ้นอยู่กับตำแหน่งหน้าที่ โดยวัฒนธรรมองค์กรด้านความเคารพในผู้บังคับบัญชา ก่อให้พื้นที่ทำงานของผู้บังคับบัญชามีขนาดใหญ่ มีความเป็นส่วนตัว และเข้าถึงได้ยาก ตำแหน่งที่ตั้ง มักเป็นด้านในสุดของพื้นที่ ส่วนวัฒนธรรมองค์กรเรื่องขั้นตอนการทำงาน ก่อให้เกิดการนั่งรวมกันในพื้นที่ เนื่องจากต้องติดต่อกัน และการนั่งรวมยังก่อให้เกิดการถ่ายทอดการทำงาน แสดงการเป็นตัวอย่างที่ดีในการทำงาน

ตารางที่ 6.2 (ต่อ)

	พื้นที่สำนักงาน	วัฒนธรรมองค์กร	ผลกระทบที่เกิดขึ้น
2	พื้นที่ ผู้บังคับบัญชา	การสื่อสารระหว่างกันในห้อง ขั้นตอนการทำงาน การถ่ายทอดการทำงานให้แก่กัน การทำงานประเภทที่ทำคนเดียว การถูกควบคุมการทำงาน	พื้นที่ทำงานของผู้บังคับบัญชา มีลักษณะการนั่งรวมกันภายในห้อง เกิดขึ้นจาก วัฒนธรรมองค์กร ซึ่งส่วนใหญ่มีลักษณะขั้นตอนการ ทำงานประเภทงานที่ทำคนเดียว แต่ต้องมีการสื่อสารกันเองและกับ ผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานเพื่อการตรวจสอบงาน การนั่งรวมกัน ก่อให้เกิดการถ่ายทอดวิธีการทำงานให้แก่กัน และการถูกควบคุมการ ทำงานระหว่างวันในเวลาเดียวกัน
3	พื้นที่เอกสาร	ขั้นตอนการทำงาน การทำงานประเภทงานที่ทำคน เดียว การเป็นตัวอย่างที่ดีของ ผู้บังคับบัญชา วัฒนธรรมการเก็บเอกสาร หลักฐาน	พื้นที่เอกสารเกิดจากขั้นตอนการทำงาน ที่ต้องมีการเก็บเอกสาร หลักฐานในการทำงาน โดยพื้นที่เอกสารที่เกิดขึ้นมี 2 ลักษณะคือ แบบที่กระจายทั่วห้อง ตามผู้ใช้งานเนื่องจากเป็นเอกสารที่มีการใช้งาน บ่อย และแบบตั้งรวมกลุ่มกัน เพื่อเก็บเอกสารที่ไม่ได้ใช้งาน
4	พื้นที่อุปกรณ์ พิเศษ	ความต้องการเปลี่ยนภาพลักษณ์ การให้บริการ ขั้นตอนการทำงาน การถ่ายทอดการทำงานให้แก่กัน การทำงานประเภทที่ทำคนเดียว วัฒนธรรมการเก็บเอกสาร หลักฐาน	พื้นที่อุปกรณ์พิเศษ (คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง) เกิดขึ้นมา จากขั้นตอนการทำงานที่เปลี่ยนแปลงมาใช้เครื่องมือที่ทันสมัยเข้ามา ร่วมงานและความต้องการที่จะเปลี่ยนวัฒนธรรมการให้บริการรูปแบบ ใหม่กับบุคคลภายนอก พื้นที่อุปกรณ์พิเศษที่เกิดขึ้นนี้ เป็นพื้นที่ที่ บุคลากรภายในหน่วยงานแลกเปลี่ยนความรู้หรือถ่ายทอดการทำงาน ให้แก่กัน โดยพื้นที่นี้เกิดขึ้น 2 ลักษณะ คือ กระจายตามผู้ใช้งานหาก มีการทำงานที่ใช้งานเครื่องมากและเป็นงานที่ทำเพียงคนเดียว กับ ลักษณะตั้งรวมกันเพื่อใช้เป็นอุปกรณ์ส่วนรวม นอกจากนั้นพื้นที่ อุปกรณ์พิเศษยังมีผลต่อวัฒนธรรมองค์กรการเก็บเอกสารหลักฐานที่ ลดการใช้กระดาษลง ซึ่งจะส่งผลถึงพื้นที่เอกสารลดลงไปได้อีกด้วย
5	พื้นที่เก็บของ	ขั้นตอนการทำงาน วัฒนธรรมการเก็บเอกสาร หลักฐาน	พื้นที่เก็บของมีในบางหน่วยงานเท่านั้น คืองานส่งกำลังบำรุง ซึ่ง ขั้นตอนการทำงาน ต้องมีการเก็บเครื่องใช้สำนักงาน อาวุธ และ เครื่องแต่งกายเพื่อแจกจ่ายภายในหน่วยงาน โดยลักษณะของ ตำแหน่งห้องเก็บของ ตั้งอยู่ติดกับพื้นที่ของหน่วยงานที่รับผิดชอบ
6	พื้นที่ประชุม	ความเคารพในผู้บังคับบัญชา ขั้นตอนการทำงาน การถ่ายทอดการทำงานให้แก่กัน การเป็นตัวอย่างที่ดีของ ผู้บังคับบัญชา การถูกควบคุมการทำงาน การสื่อสารด้วยการประชุม การทำงานประเภทงานกลุ่ม	พื้นที่ประชุมในหน่วยงานเกิดจาก ขั้นตอนการทำงานที่ต้องมีการ ประชุมชี้แจงเสมอ เพื่อหาข้อสรุปต่าง ๆ ร่วมกัน และพื้นที่นี้ยัง ก่อให้เกิดการถ่ายทอดการทำงานแก่กัน แสดงการเป็นตัวอย่างที่ดีของ ผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นการเพิ่มความเคารพในผู้บังคับบัญชาอีกด้วย

ตารางที่ 6.2 (ต่อ)

	พื้นที่สำนักงาน	วัฒนธรรมองค์กร	ผลกระทบที่เกิดขึ้น
7	พื้นที่พักผ่อน	การสื่อสารระหว่างกันในห้องทำงาน ขั้นตอนการทำงาน การถ่ายทอดการทำงานให้แก่กัน ช่วงเวลาพักระหว่างทำงาน	พื้นที่พักผ่อนมีทั้งลักษณะที่แยกออกอย่างเป็นสัดส่วนจากพื้นที่ทำงาน และใช้ทับซ้อนกับพื้นที่ทำงาน โต๊ะทำงาน หรือโต๊ะกลาง เนื่องจากไม่มีพื้นที่และความจำเป็นที่พอเพียง รวมถึงขั้นตอนการทำงานที่ไม่มีเวลาพัก แต่ในหน่วยงานที่มีตำรวจสายสืบ มีเวลาพักตามตาราง กำหนดเข้าและออกเวร จึงมีพื้นที่นี้เพื่อรองรับไว้ พื้นที่พักผ่อนนี้ยังช่วยเพิ่มความสนิทสนมกันภายในองค์กร จากการพูดคุย หรือ กิจกรรมสันทนาการที่ทำร่วมกัน
8	พื้นที่เตรียมอาหารเครื่องดื่ม	ความเคารพในผู้บังคับบัญชา ขั้นตอนการทำงาน ช่วงเวลาพักระหว่างทำงาน	พื้นที่เตรียมอาหารและเครื่องดื่ม ในห้องทำงานทั่วไปที่ไม่ใช่ห้องของผู้บังคับบัญชาระดับสูง มักเป็นเพียงพื้นที่ขนาดเล็ก มีเพียงโต๊ะวางอุปกรณ์ต่าง ๆ เท่านั้น แต่ในห้องผู้บังคับบัญชาที่มีห้องทำงานส่วนตัว จะไม่มีพื้นที่นี้ ซึ่งเกิดจากความเคารพในผู้บังคับบัญชาโดยการนำเข้าไปให้จากด้านนอก และพื้นที่นี้เป็นเพียงพื้นที่ขนาดเล็กเนื่องจากขั้นตอนการทำงานขององค์กร ไม่มีลักษณะการพัก ทำให้พื้นที่นี้ไม่มีความจำเป็น
9	พื้นที่รับรอง	ความต้องการเปลี่ยนภาพลักษณ์ การให้บริการ ขั้นตอนการทำงาน	พื้นที่รับรองบุคคลภายนอก มีการตกแต่งที่สวยงาม เป็นการเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์ขององค์กรในการให้บริการ และเสนอขั้นตอนการทำงานใหม่ ให้ประจักษ์แก่ผู้มาติดต่อ
10	ด้านบรรยากาศ	ความเคารพในผู้บังคับบัญชา ความต้องการเปลี่ยนภาพลักษณ์ การให้บริการ วัฒนธรรมการเก็บเอกสาร หลักฐาน	บรรยากาศของแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกันไป เกิดจากวัฒนธรรมองค์กร ด้านความเคารพในผู้บังคับบัญชา จะมีการตกแต่งบรรยากาศห้องทำงานที่สวยงามกว่าห้องอื่น ๆ ด้านความต้องการเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์การให้บริการขององค์กร มีการตกแต่งบรรยากาศสถานที่ที่มีบุคคลภายนอกเข้ามาติดต่อที่สวยงามและให้การต้อนรับ และด้านวัฒนธรรมการเก็บเอกสารหลักฐาน มีผลให้พื้นที่ทำงานมีบรรยากาศของความแออัดหนาแน่น

พื้นที่สำนักงานที่ได้รับอิทธิพลมาจากวัฒนธรรมองค์กรที่มีอยู่แล้ว ได้แก่ พื้นที่ทำงานของผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนเรื่องของขนาด ความแออัดหนาแน่น การตกแต่งบรรยากาศ อันเป็นผลมาจากความเคารพในผู้บังคับบัญชา ความมีอำนาจ และการถูกควบคุมการทำงานระหว่างวัน พื้นที่เอกสาร มีวัฒนธรรมการเก็บเอกสารเพื่อเป็นหลักฐานการทำงานอยู่มาก ทำให้ต้องมีพื้นที่ส่วนนี้เป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงาน ด้านพื้นที่พักผ่อนเตรียมอาหาร ไม่มีความสำคัญเท่าใด เนื่องจากวัฒนธรรมการทำงานขององค์กรนั้นไม่มีการกำหนดเวลาพักทำงานที่ตายตัว เป็นความสะดวกของแต่ละคน และด้านบรรยากาศ มีการตกแต่งบรรยากาศให้สวยงามบริเวณที่มีการพบปะหรือติดต่อกับประชาชนเนื่องมาจากความต้องการเปลี่ยนภาพลักษณ์

การให้บริการขององค์กร และพื้นที่ห้องทำงานของผู้บังคับบัญชาเนื่องมาจากวัฒนธรรมความเคารพผู้บังคับบัญชา

6.2 ข้อเสนอแนะ

6.2.1 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดผังสำนักงานที่มีการใช้งานเทคโนโลยีเข้าร่วม

1. พื้นที่สำนักงานที่มีการใช้งานอุปกรณ์เทคโนโลยีนั้นควรจัดให้อุปกรณ์นั้นอยู่ในพื้นที่ที่สามารถใช้งานได้ทั้งถึงและสามารถทำการดูแลรักษาได้ง่าย

1) ภายในพื้นที่ทำงานนั้นควรแยกพื้นที่อุปกรณ์พิเศษเหล่านี้ออกให้เกิดความเป็นระเบียบและใช้งานได้สะดวก

2) พื้นที่อุปกรณ์พิเศษเหล่านี้ควรตั้งอยู่ห่างจากบริเวณทางเข้าเนื่องจากเป็นอุปกรณ์ที่สามารถเกิดความเสียหายได้ง่ายจากการเดินเฉี่ยวชน และยังก่อให้เกิดสมาธิในการทำงานได้มากกว่าบริเวณที่มีการสัญจรพลุกพล่าน

3) ควรพิจารณาการใช้พื้นที่เก็บเอกสารเพื่อลดการใช้งานพื้นที่การวางตู้เอกสารและหันมาใช้พื้นที่อุปกรณ์พิเศษเพื่อการเก็บข้อมูลลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อนำพื้นที่ไปทำให้เกิดประโยชน์ด้านอื่น ๆ

4) ควรจัดวางเครื่องมือต่าง ๆ โดยคำนึงถึงสายทางเดินของงานที่ไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกันจนเกินไป เพื่อไม่ให้เกิดความยุ่งยากในการสัญจรภายใน

2. บุคคลภายในควรเรียนรู้ถึงการใช้งานเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ให้เกิดความเข้าใจเพื่อให้สามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ

แนวทางการออกแบบผังสำนักงานในอนาคตนั้นเน้นการใช้งานอุปกรณ์เทคโนโลยีอย่างเต็มรูปแบบ โดยที่ขั้นตอนการทำงานมีการเปลี่ยนแปลงไปเมื่อใช้งานเทคโนโลยีมากขึ้น ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมองค์กร เช่น ขั้นตอนการทำงานที่เปลี่ยนแปลงไป หรืออำนาจการตัดสินใจของแต่ละคนที่มีมากขึ้น เนื่องจากงานบางชิ้นที่ไม่มีความยากอาจใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยจัดการแทน ซึ่งในอนาคตจะเน้นการทำงานรูปแบบที่มีการประชุมใช้ความคิดเห็นส่วนร่วมมากขึ้น ก่อนที่จะแยกย้ายไปทำงานในส่วนของตนเอง

6.2.2 เสนอแนวทางการออกแบบการจัดการผังสำนักงาน

แนวทางการออกแบบผังสำนักงานที่มีการใช้อุปกรณ์งานเทคโนโลยีเข้ามาร่วมทำงานนั้น แบ่งออกเป็นสองช่วง คือ แนวทางการออกแบบผังสำนักงานที่มีการใช้งานเทคโนโลยีในปัจจุบันเพื่อความเหมาะสมและแนวทางการออกแบบผังสำนักงานในอนาคตที่มีการใช้เทคโนโลยีเต็มรูปแบบ

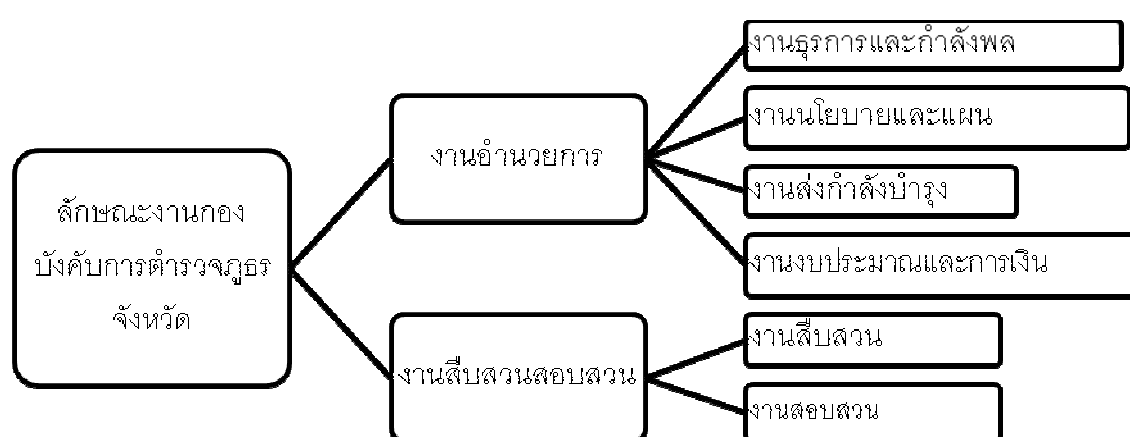
แนวทางการออกแบบผังสำนักงานที่มีการใช้งานเทคโนโลยีในปัจจุบันเพื่อความเหมาะสม นั้นเน้นที่การจัดผังสำนักงานเพื่อความสะดวกในการใช้งานในปัจจุบันที่มีการใช้งานทั้งอุปกรณ์ เทคโนโลยีสมัยใหม่และอุปกรณ์รุ่นเก่า เช่น เครื่องพิมพ์ดีด ร่วมกัน โดยขั้นตอนการทำงานนั้นยังคง เป็นลักษณะเดิม และจำนวนผู้ใช้งานเท่าเดิม เพิ่มความเป็นสัดส่วนของพื้นที่ทำงานจากการใช้งาน เทคโนโลยี

1) แนวทางการออกแบบผังสำนักงานที่มีการใช้งานเทคโนโลยีในปัจจุบัน สรุปรูปขนาดพื้นที่ ชนิดเครื่องเรือนและอุปกรณ์ที่ใช้

จากการสำรวจพื้นที่และการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 4 นำมาสรุปผลเพื่อใช้เป็นแนวทางการ ออกแบบแนวทางการจัดผังสำนักงานในพื้นที่กองบังคับการตำรวจภูธรและสถานีตำรวจภูธรอำเภอที่ เป็นกรณีศึกษา

ภาพที่ 6.1

แผนภูมิลักษณะงานในกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัด

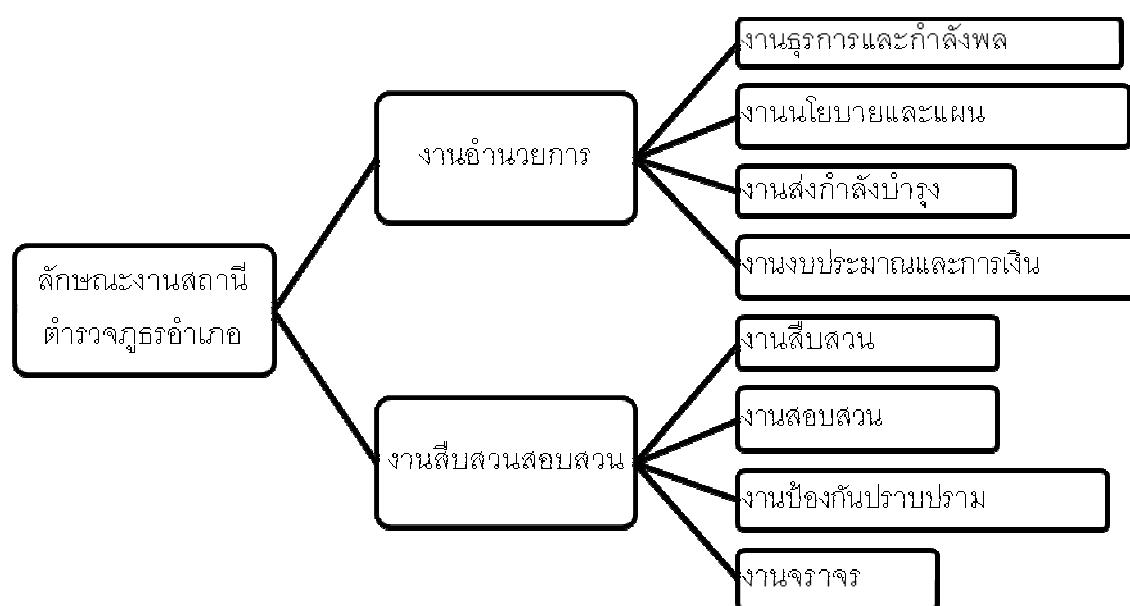
ลักษณะงานของหน่วยงานภายในกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดที่เป็นกรณีศึกษา หลักนั้น เป็นศูนย์กลางการสั่งการของจังหวัด การทำงานเน้นรับเรื่องราวจากท้องที่ได้บังคับบัญชา ไม่เน้นการติดต่อกับประชาชนโดยตรงเหมือนกับสถานีตำรวจ ส่วนใหญ่จึงมีลักษณะการ

ทำงานคล้ายกับงานด้านอำนวยการ แต่ยังคงมีส่วนที่ต้องทำงานสืบสวน ออกพื้นที่ทำงานตามที่อยู่ผู้บังคับบัญชาสั่ง หรือสืบสวนเกี่ยวกับคดีความที่เกิดคาบเกี่ยวในหลายพื้นที่ ซึ่งเป็นกลุ่มงานที่ต้องประสานงานร่วมกันคือ งานสืบสวนและงานสอบสวน

การออกแบบพื้นที่ทำงานของงานทั้งสองลักษณะ จึงมีความแตกต่างกันคือ งานที่มีลักษณะเป็นงานอำนวยการ ควรเป็นพื้นที่ลักษณะเปิดคือ มีการนั่งรวมกันระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา เนื่องจากการประสานงานกันตลอดวัน มีความสัมพันธ์แนวดิ่งหรือแนวนอนในยศตำแหน่งน้อยกว่า ส่วนของงานสืบสวนสอบสวน ที่มีความสัมพันธ์แนวดิ่งมากกว่า ควรมีการแยกห้องทำงานของผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อเพิ่มความเคร่งครัดในผู้บังคับบัญชา เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่ผู้ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตามคำสั่งอย่างเคร่งครัด หลีกเลียงความลังเลที่จะปฏิบัติตามซึ่งอาจนำมาซึ่งความผิดพลาดได้

ภาพที่ 6.2

แผนภูมิลักษณะงานในสถานีตำรวจภูธรอำเภอ

ลักษณะงานของหน่วยงานภายในสถานีตำรวจภูธรอำเภอ ที่เป็นกรณีศึกษา เป็นส่วนปฏิบัติงานตามการสั่งการของกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัด การทำงานเน้นรับเรื่องราวร้องทุกข์จากประชาชนในท้องที่ มีการติดต่อกับประชาชนโดยตรง ส่วนใหญ่จึงมีลักษณะการทำงานสืบสวนปราบปราม ออกพื้นที่เพื่อปฏิบัติงานตามที่อยู่ผู้บังคับบัญชาสั่ง และสืบสวนสอบสวน ป้องกันปราบปราม เกี่ยวกับคดีความที่เกิดในพื้นที่รับผิดชอบ รวมถึงรับผิดชอบเกี่ยวกับงาน

จรรยาภายในพื้นที่อีก แต่ยังคงมีส่วนของงานอำนวยการของสถานี อันได้แก่ งานธุรการและกำลังพล งานนโยบายและแผน งานงบประมาณการเงิน และงานส่งกำลังบำรุง ซึ่งส่วนใหญ่ผู้ที่ทำหน้าที่ในกลุ่มงานอำนวยการนี้ เป็นกลุ่มผู้ที่ปฏิบัติงานในส่วนของการสืบสวนสอบสวน ป้อง ปันปราบปราม และงานจราจร เนื่องมาจากจำนวนกำลังพลหรือผู้ปฏิบัติงานมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอทุกฝ่าย จึงมีการจัดผลัดเปลี่ยนเพื่อมาทำงานส่วนอำนวยการด้วย

การออกแบบพื้นที่ทำงานของงานทั้งสองลักษณะ มีความแตกต่างกันคล้ายกับหน่วยงานของกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัด คือ งานที่มีลักษณะเป็นงานอำนวยการ ควรเป็นพื้นที่ลักษณะเปิดคือ มีการนั่งรวมกันระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา เนื่องจากการประสานงานกันตลอดวัน ส่วนของการสืบสวน สอบสวน ป้องกันปราบปราม และงานจราจร ที่มีความสัมพันธ์แนบชิดมากกว่า ควรมีการแยกห้องทำงานของผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อเพิ่มความเคร่งครัดในผู้บังคับบัญชา เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่ผู้ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตามคำสั่งอย่างเคร่งครัด หลีกเลี่ยงความลังเลที่จะปฏิบัติตามซึ่งอาจนำมาซึ่งความผิดพลาดได้ พื้นที่ทำงานของนายตำรวจคือพื้นที่ห้องที่รับผิดชอบ สำนักงานเป็นเสมือนที่นัดพบหรือพื้นที่พักผ่อน และเน้นพื้นที่เพื่อการติดต่อกับประชาชนในพื้นที่ หรือผู้ต้องหาในคดีต่าง ๆ ในส่วนนี้จะแตกต่างชัดเจนจากกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัด

ตารางที่ 6.3

แนวทางการออกแบบพื้นที่ห้องทำงานของหน่วยงานธุรการและกำลังพล

ธุรการและกำลังพล			
ปัญหาเส้นทางสัญจรภายใน	3.60	ปัญหาการเข้าถึงการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์	4.10
ปัญหาความแออัดของพื้นที่	4.40	ปัญหาจำนวนต่อผู้ใช้งาน	3.80
ปัญหาความเป็นส่วนตัว	3.10	ปัญหาความเป็นระเบียบของโต๊ะคอมพิวเตอร์	3.70
ปัญหาขนาดของโต๊ะทำงาน	3.00	ปัญหาความเป็นระเบียบของสายไฟ	3.44
ความต้องการทางสัญจรภายในที่สะดวก	3.60	ปัญหาแสงที่สะท้อนสู่หน้าจอ	3.80
ความต้องการตำแหน่งโต๊ะริมหน้าต่าง	3.60	การเข้าถึงพื้นที่ห้องเก็บของ	3.50
ความต้องการความเป็นส่วนตัว	2.88	จำนวนและความพอเพียงของพื้นที่ห้องเก็บของ	3.30
ความต้องการการใช้ผนังเบา ในการกั้นห้อง	3.30	ความเป็นระเบียบของพื้นที่ห้องเก็บของ	3.30
ความต้องการตกแต่งบรรยากาศ	3.30	ปัญหาขาดพื้นที่พักผ่อน	4.20
ความต้องการการตกแต่งด้วยสิ่งของ	3.00	ปัญหาขาดพื้นที่เตรียมอาหารเครื่องดื่ม	4.20
ปัญหาการเข้าถึงในการใช้พื้นที่เอกสาร	3.50	ปัญหาขาดพื้นที่ประชุมในหน่วยงาน	4.20
ปัญหาจำนวนพื้นที่เอกสารหรือตู้เอกสาร	3.75	ความต้องการพื้นที่พักผ่อนบริเวณสำนักงาน	4.00
ปัญหาความเป็นระเบียบ	3.00	ความต้องการพื้นที่เตรียมอาหารและเครื่องดื่ม	4.00

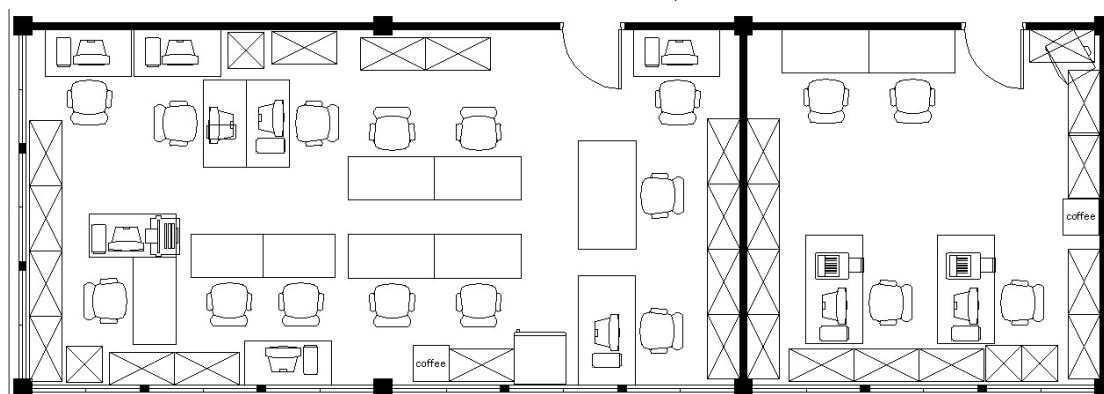
ตารางที่ 6.3 (ต่อ)

ธุรการและกำลังพล								
ปัญหาความแออัดในห้อง			3.50	ความต้องการพื้นที่ประชุมในหน่วยงาน			4.00	
การจัดโต๊ะในลักษณะที่เหมาะสม				ความต้องการลักษณะต่างๆของพื้นที่พิเศษ			ควรแยกออกมาเป็นสัดส่วน	
การจัดโต๊ะที่เหมาะสมในการควบคุม				ความต้องการพื้นที่ประชุมขนาดเล็ก			สมควรจัดให้มีภายในหน่วยงาน	
ความต้องการความเป็นส่วนตัวโดยการกั้นพื้นที่			ไม่ต้องการเพราะการติดต่อทำได้ลำบาก	ความต้องการพื้นที่เตรียมอาหารเครื่องดื่ม			ควรแยกออกมาจากบริเวณทำงาน	
ความถี่ ของการใช้งานพื้นที่เอกสาร			1 -5 ครั้ง/วัน	ความถี่ ของการใช้งานพื้นที่คอมพิวเตอร์			1 -5 ครั้ง/วัน	
ความต้องการตำแหน่งของตู้เอกสารในหน่วยงาน			จัดเป็นกลุ่มแต่ต้องอยู่ในพื้นที่	ระยะเวลาในการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ในแต่ละวัน(ร้อยละ)			มากกว่า 5 ชม.	
ความต้องการตำแหน่งของพื้นที่อุปกรณ์พิเศษในหน่วยงาน			ควรอยู่ใกล้โต๊ะทำงานตามผู้ใช้	ความถี่ ของการใช้งานพื้นที่เก็บของ			1 -5 ครั้ง/วัน	
โต๊ะทำงานเพื่อรับประทานอาหาร			ไม่	โต๊ะทำงานเพื่อพักผ่อน			ไม่	
โต๊ะทำงานเพื่อทานเครื่องดื่ม			ไม่	โต๊ะทำงานเพื่อประชุมหน่วยงาน			ไม่	
โต๊ะทำงานเพื่ออ่านหนังสือ			ใช่	โต๊ะทำงานเพื่อติดต่อกับบุคคล			ใช่	
ข้อมูลอื่น ๆ งานธุรการและกำลังพล			ผู้ใช้พื้นที่ 11 คน			พื้นที่ทั้งหมด 58 ตร.ม.		
เครื่องเรือน	โต๊ะทำงาน	19	อุปกรณ์	คอมพิวเตอร์	9	อื่น ๆ	ตู้เย็น	1
	ตู้เตี้ย 4 ล้นชัก	4		พริ้นเตอร์	2		ชั้นวางเครื่องดื่ม	2
	ตู้สูง	23		พิมพ์ดีด	1		โทรทัศน์	1

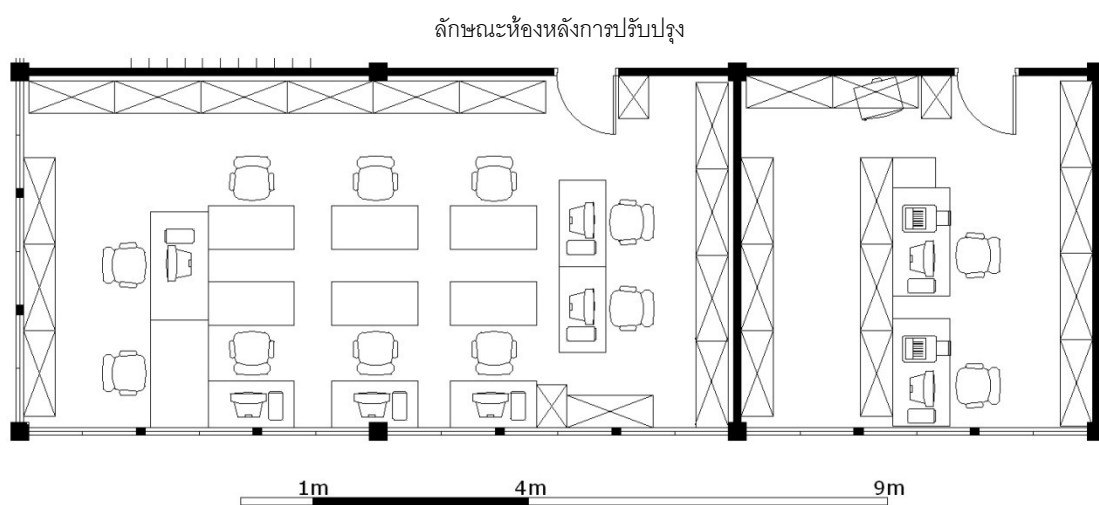
ภาพที่ 6.3

แนวทางการออกแบบพื้นที่ห้องทำงานของหน่วยงานธุรการและกำลังพล

ลักษณะห้องก่อนการปรับปรุง

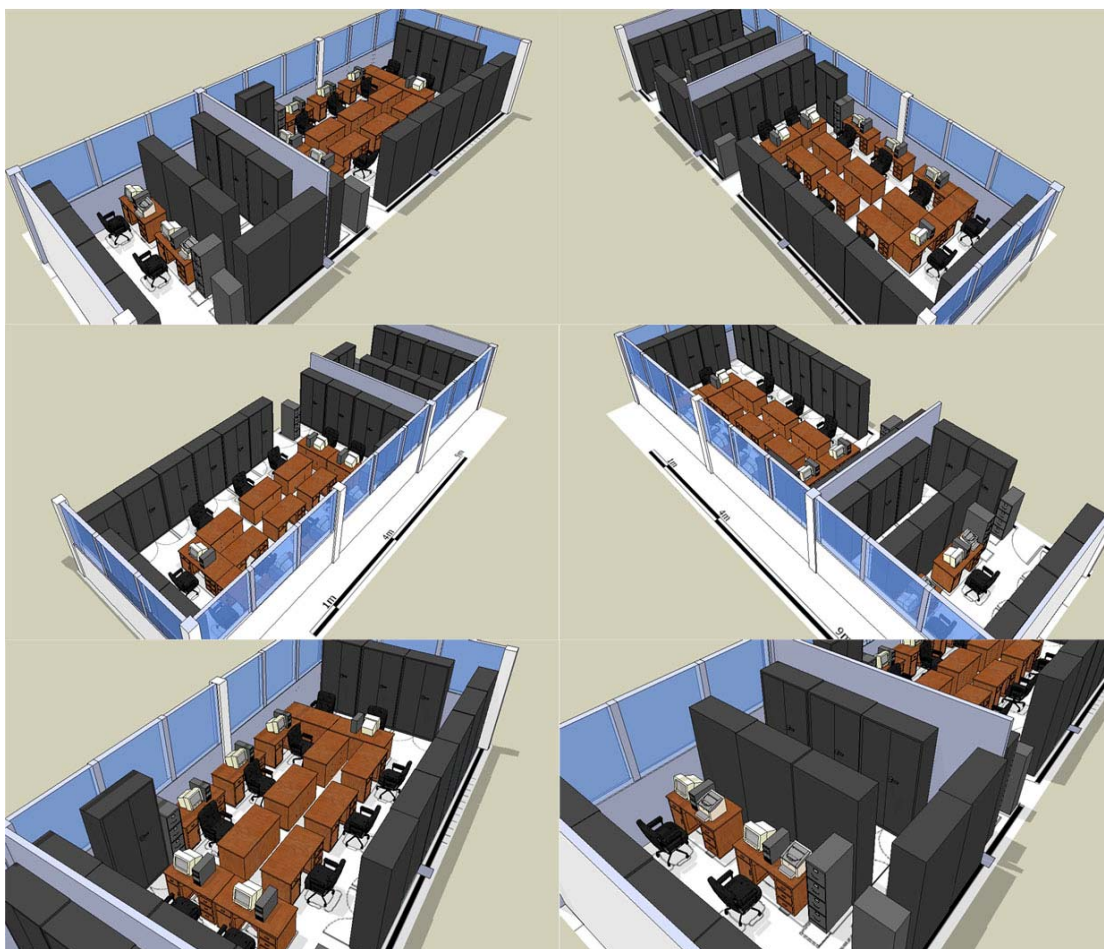

ภาพที่ 6.3 (ต่อ)

แนวทางการจัดผังสำนักงานของงานธุรการและกำลังพล จากแบบสอบถามพบว่า มีปัญหาด้านความแออัดของพื้นที่ และการเข้าถึงพื้นที่อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ยาก มีความต้องการจัดรวมพื้นที่เอกสารไว้ได้โดยไม่ต้องกระจายตามผู้ใช้ และต้องการนั่งในลักษณะโต๊ะเดี่ยวมากกว่าโต๊ะคู่แบบเดิมโดยที่ ยังคงหันหน้าเข้าหากันซึ่งยังเป็นลักษณะที่ต้องการเพื่อให้เกิดการควบคุมการทำงานที่เหมาะสมกับหน่วยงาน การใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ ส่วนใหญ่ใช้เพื่อการเก็บข้อมูลและดำเนินงานต่าง ๆ แต่ไม่เน้นการเชื่อมต่อเครือข่าย มีความต้องการให้ตัวเครื่องกระจายตามผู้ที่ใช้งาน การวางกระจายเพื่อใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ลักษณะนี้ ไม่ก่อให้เกิดปัญหาด้านการเชื่อมต่อเครือข่าย ที่มักจะมีตัวเชื่อมต่อ (สายเคเบิล) ณ จุดเดียวของห้อง นอกจากนั้นวัฒนธรรมองค์กรของหน่วยงานนี้มีการเก็บเอกสารที่ใช้เป็นหลักฐานมาก ซึ่งเป็นเอกสารที่ไม่ได้ใช้งานบ่อย ในลักษณะการจัดโต๊ะรูปแบบเก่าทำให้ตู้เอกสารบางส่วนไม่สามารถใช้งานได้เนื่องจากการวางโต๊ะทำงานปิดทับ

แบบจำลองแนวทางการออกแบบพื้นที่ห้องทำงานของหน่วยงานธุรการและกำลังพล

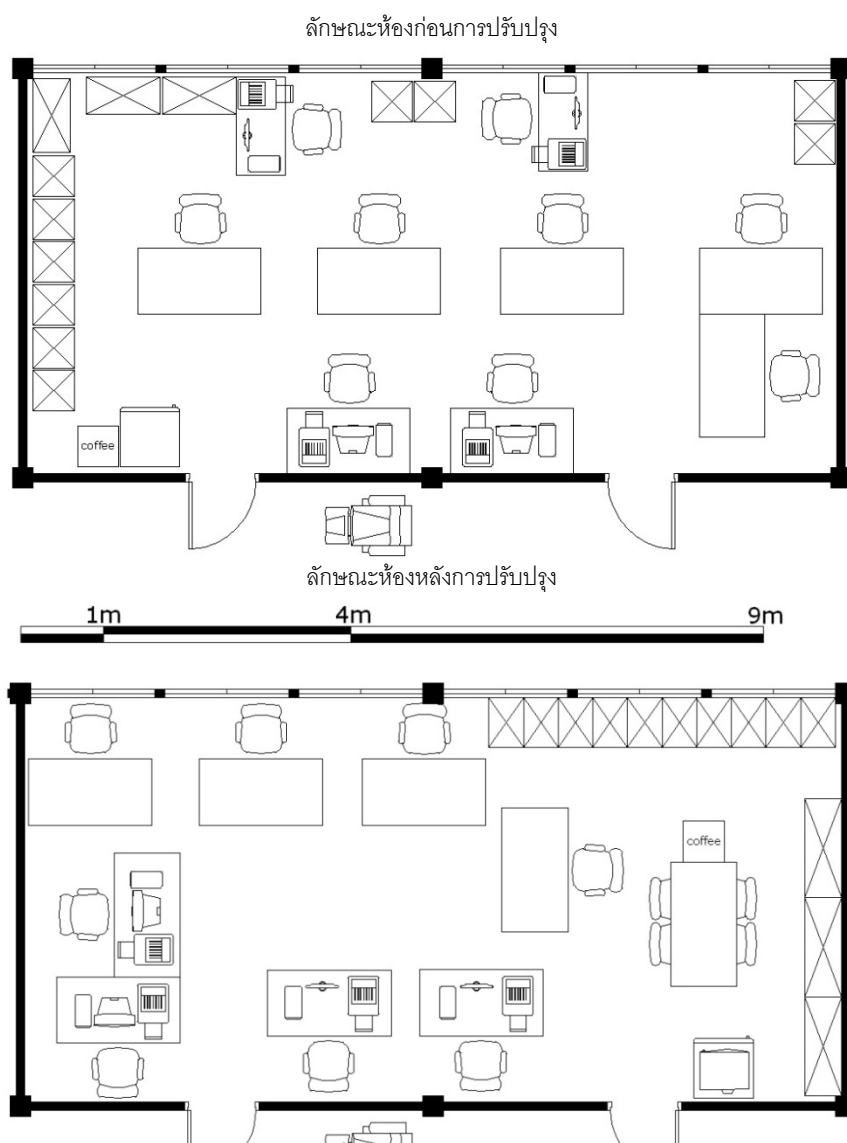
วัฒนธรรมองค์กรของงานธุรการและกำลังพล มีความเคารพในผู้บังคับบัญชาสูง ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีหากพื้นที่ห้องส่งเสริมให้สามารถเห็นถึงความตั้งใจในการทำงานของผู้บังคับบัญชาได้ เนื่องจากปัจจุบัน การแสดงความเป็นตัวอย่างที่ดีของผู้บังคับบัญชาหน่วยงานนี้น้อยกว่าหน่วยงานอื่น และเป็นหน่วยงานมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนเรื่องราวต่าง ๆ กันระหว่างวันมาก ซึ่งควรสนับสนุนด้วยลักษณะการจัดโต๊ะหันหน้าเข้าหากัน เนื่องจากการศึกษาพบว่าการจัดโต๊ะลักษณะนี้เอื้อต่อการพูดคุยมากที่สุด ขั้นตอนการทำงานของหน่วยงานนี้เน้นลักษณะงานเดี่ยว จึงไม่จำเป็นต้องจัดโต๊ะกลางไว้ภายในเพื่อกิจกรรมร่วม และช่วงเวลาพักระหว่างทำงานมีมากหรือเกิดขึ้นบ่อยกว่าหน่วยงานอื่นมาก ไม่ควรส่งเสริมช่วงเวลาพักมากเกินไป จึงไม่มีพื้นที่พักผ่อนภายในห้องทำงาน ประกอบกับความต้องการของบุคลากรในหน่วยงานที่ต้องการพื้นที่พักผ่อนแยกออกจากพื้นที่ทำงาน

แนวทางการออกแบบพื้นที่ห้องทำงานของหน่วยงานนโยบายและแผน

นโยบายและแผน								
ปัญหาเส้นทางสัญจรภายใน			3.25	ปัญหาการเข้าถึงการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์			3.75	
ปัญหาความแออัดของพื้นที่			3.50	ปัญหาจำนวนต่อผู้ใช้งาน			4.50	
ปัญหาความเป็นส่วนตัว			3.25	ปัญหาความเป็นระเบียบของโต๊ะคอมพิวเตอร์			3.50	
ปัญหาขนาดของโต๊ะทำงาน			3.50	ปัญหาความเป็นระเบียบของสายไฟ			3.25	
ความต้องการทางสัญจรภายในที่สะดวก			4.00	ปัญหาแสงที่สะท้อนสู่หน้าจอ			3.25	
ความต้องการตำแหน่งโต๊ะริมหน้าต่าง			3.00	การเข้าถึงพื้นที่ห้องเก็บของ			3.75	
ความต้องการความเป็นส่วนตัว			3.25	จำนวนและความพอเพียงของพื้นที่ห้องเก็บของ			4.25	
ความต้องการการใช้ผนังเบา ในการกั้นห้อง			2.50	ความเป็นระเบียบของพื้นที่ห้องเก็บของ			4.00	
ความต้องการตกแต่งบรรยากาศ			3.00	ปัญหาขาดพื้นที่พักผ่อน			3.00	
ความต้องการการตกแต่งด้วยสิ่งของ			3.00	ปัญหาขาดพื้นที่เตรียมอาหารเครื่องดื่ม			2.50	
ปัญหาการเข้าถึงในการใช้พื้นที่เอกสาร			4.10	ปัญหาขาดพื้นที่ประชุมในหน่วยงาน			2.75	
ปัญหาจำนวนพื้นที่เอกสารหรือตู้เอกสาร			4.30	ความต้องการพื้นที่พักผ่อนบริเวณสำนักงาน			2.50	
ปัญหาความเป็นระเบียบ			3.80	ความต้องการพื้นที่เตรียมอาหารและเครื่องดื่ม			2.50	
ปัญหาความแออัดในห้อง			4.20	ความต้องการพื้นที่ประชุมในหน่วยงาน			3.25	
การจัดโต๊ะในลักษณะที่เหมาะสม				ความต้องการลักษณะต่างๆของพื้นที่พิเศษ			ควรจัดรวมอยู่ในพื้นที่ห้อง	
การจัดโต๊ะที่เหมาะสมในการควบคุม				ความต้องการพื้นที่ประชุมขนาดเล็ก			ขนาดเล็กเป็นโต๊ะภายในหน่วยงาน	
ความต้องการความเป็นส่วนตัวโดยการกั้นพื้นที่			ไม่ต้องการทำให้การติดต่อทำได้ลำบาก	ความต้องการพื้นที่เตรียมอาหารเครื่องดื่ม			เพียงมุนนำมาบนโต๊ะทำงาน	
ความถี่ ของการใช้งานพื้นที่เอกสาร			1 -5 ครั้ง/วัน	ความถี่ ของการใช้งานพื้นที่คอมพิวเตอร์			1 -5 ครั้ง/วัน	
ความต้องการตำแหน่งของตู้เอกสารในหน่วยงาน			จัดเป็นกลุ่มตู้เอกสาร - แต่ต้องอยู่ในพื้นที่	ระยะเวลาในการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ในแต่ละวัน(ร้อยละ)			มากกว่า 5 ชม.	
ความต้องการตำแหน่งของพื้นที่อุปกรณ์พิเศษในหน่วยงาน			ควรอยู่ใกล้โต๊ะทำงานของแต่ละคนโดย	ความถี่ ของการใช้งานพื้นที่เก็บของ			1 -5 ครั้ง/วัน	
โต๊ะทำงานเพื่อรับประทานอาหาร			ไม่	โต๊ะทำงานเพื่อพักผ่อน			ใช่	
โต๊ะทำงานเพื่อทานเครื่องดื่ม			ไม่	โต๊ะทำงานเพื่อประชุมหน่วยงาน			ใช่	
โต๊ะทำงานเพื่ออ่านหนังสือ			ใช่	โต๊ะทำงานเพื่อติดต่อกับบุคคล			ไม่	
ข้อมูลอื่น ๆ			ผู้ใช้พื้นที่ 8 คน			พื้นที่ทั้งหมด 39ตร.ม.		
เครื่องเรือน	โต๊ะทำงาน	9	อุปกรณ์	คอมพิวเตอร์	4	อื่น ๆ	ตู้เย็น	1
	ตู้เดี่ยว 4 ล้นชัก	11		พริ้นเตอร์	4		ชั้นวางเครื่องดื่ม	1
	ตู้สูง	3		พิมพ์ติด			โทรทัศน์	1

ภาพที่ 6.5

แนวทางการออกแบบพื้นที่ห้องทำงานของหน่วยงานนโยบายและแผน

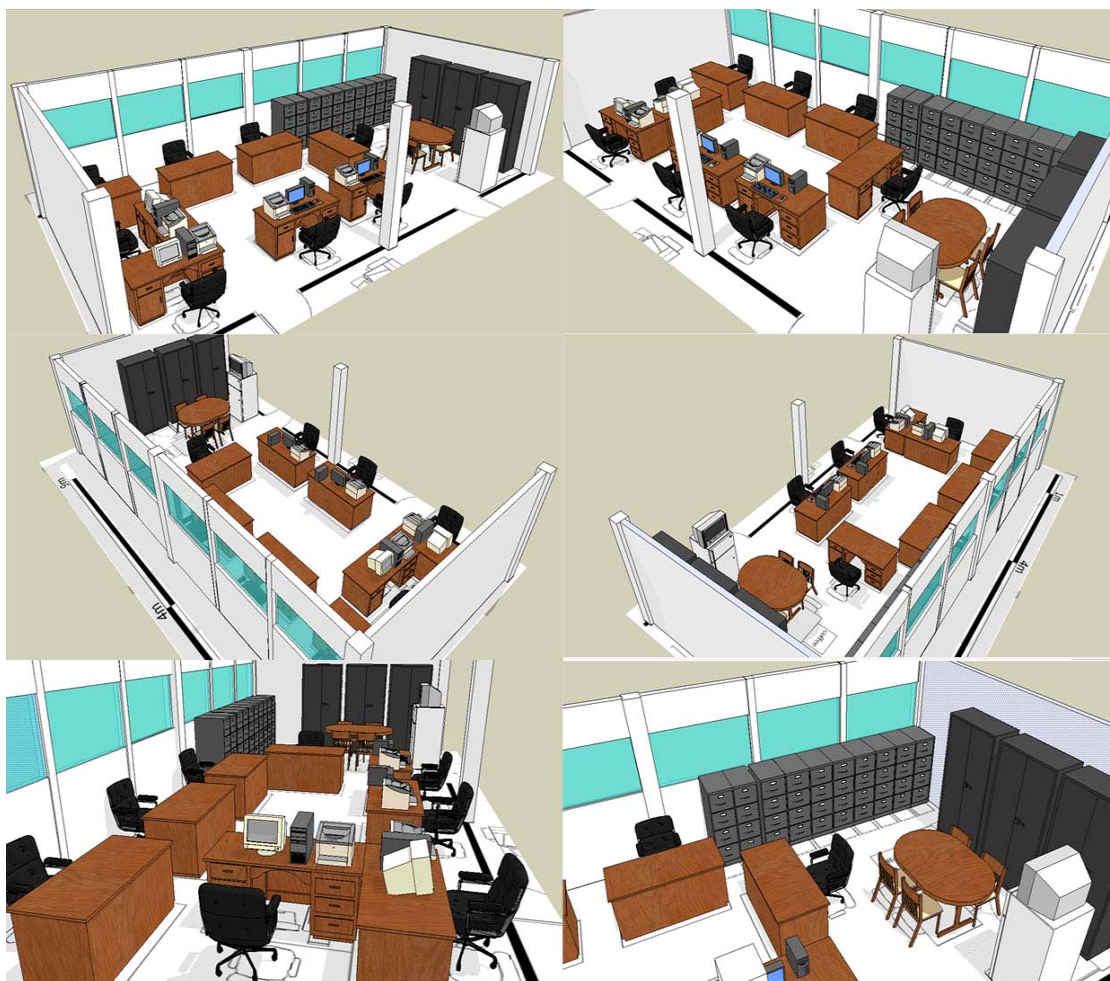

แนวทางการจัดผังสำนักงานของงานนโยบายและแผน จากแบบสอบถามพบว่า ปัญหาที่พบบ่อยเป็นปัญหาทางสัจจะที่เกิดจากการวางโต๊ะและอุปกรณ์ต่าง ๆ กระจายทั่วห้อง เกิดการเดินข้ามไปมาบ่อยครั้ง และจำนวนของตู้เอกสารที่น้อยเกินไป วัฒนธรรมการทำงานของหน่วยงานนี้ทำให้มีความต้องการพื้นที่ประชุมเล็กภายในหน่วยงานเพื่อปรึกษารื้อวางแผนต่าง ๆ และการใช้งานเทคโนโลยีของหน่วยงานนี้ เน้นการทั้งการสื่อสารและการดำเนินงานรวมถึงการเก็บข้อมูล ซึ่งจุดเชื่อมต่อเครือข่ายของห้องอยู่บริเวณระหว่างประตูทางเข้า จึงสมควรจัดให้พื้นที่คอมพิวเตอร์อยู่ในบริเวณดังกล่าว ความต้องการพื้นที่เตรียมอาหารนั้นต้องการให้อยู่ภายในเป็นบริเวณเล็ก ๆ ต้องการลักษณะการจัดโต๊ะทำงานเพื่อควบคุมเหมือนกับหน่วยงานธุรการและกำลัง

พล ต้องการจัดโต๊ะในลักษณะเดิมคือเป็นโต๊ะเดี่ยว และตู้เอกสารสามารถตั้งรวมกันได้โดยอยู่ในพื้นที่ห้อง

ภาพที่ 6.6

แบบจำลองแนวทางการออกแบบพื้นที่ห้องทำงานของหน่วยงานนโยบายและแผน

วัฒนธรรมองค์กรของงานนโยบายและแผน ขั้นตอนการทำงานของหน่วยงานนี้เน้นลักษณะที่ทำร่วมกันค่อนข้างมาก มีการติดต่อกันภายในห้องทำงานและการประชุมปรึกษาหารือบ่อยครั้ง จึงควรจัดโต๊ะกลางไว้ภายในเพื่อกิจกรรมร่วมดังกล่าว และควรสนับสนุนด้วยลักษณะการจัดโต๊ะหันหน้าเข้าหากัน เนื่องจากการศึกษาพบว่าการจัดโต๊ะลักษณะนี้เอื้อต่อการพูดคุยมากที่สุดอันจะเป็นผลดีต่อหน่วยงาน และลักษณะการจัดโต๊ะหันหน้าเข้าหากัน ส่งเสริมการควบคุมการทำงานให้เกิดมีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจากการควบคุมการทำงานของหน่วยงานนี้มีระดับต่ำ

ตารางที่ 6.5

แนวทางการออกแบบพื้นที่ห้องทำงานของหน่วยงานงบประมาณและการเงิน

งบประมาณและการเงิน (พ.ท.ทำงาน 97 ตร.ม., พ.ท.เก็บของ 13 ตร.ม., พ.ท.ห้องน้ำ 15 ตร.ม.)			
ปัญหาเส้นทางสัญจรภายใน	2.75	ปัญหาการเข้าถึงการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์	4.50
ปัญหาความแออัดของพื้นที่	1.75	ปัญหาจำนวนต่อผู้ใช้งาน	4.50
ปัญหาความเป็นส่วนตัว	3.00	ปัญหาความเป็นระเบียบของโต๊ะคอมพิวเตอร์	4.25
ปัญหาขนาดของโต๊ะทำงาน	3.00	ปัญหาความเป็นระเบียบของสายไฟ	4.00
ความต้องการทางสัญจรภายในที่สะดวก	4.25	ปัญหาแสงที่สะท้อนสู่หน้าจอ	3.57
ความต้องการตำแหน่งโต๊ะริมหน้าต่าง	3.50	การเข้าถึงพื้นที่ห้องเก็บของ	4.25
ความต้องการความเป็นส่วนตัว	4.25	จำนวนและความพอเพียงของพื้นที่ห้องเก็บของ	4.75
ความต้องการการใช้ผนังเบา ในการกั้นห้อง	3.50	ความเป็นระเบียบของพื้นที่ห้องเก็บของ	4.25
ความต้องการตกแต่งบรรยากาศ	4.25	ปัญหาขาดพื้นที่พักผ่อน	3.75
ความต้องการการตกแต่งด้วยสิ่งของ	4.25	ปัญหาขาดพื้นที่เตรียมอาหารเครื่องดื่ม	3.25
ปัญหาการเข้าถึงในการใช้พื้นที่เอกสาร	4.00	ปัญหาขาดพื้นที่ประชุมในหน่วยงาน	4.00
ปัญหาจำนวนพื้นที่เอกสารหรือตู้เอกสาร	4.25	ความต้องการพื้นที่พักผ่อนบริเวณสำนักงาน	3.75
ปัญหาความเป็นระเบียบ	3.75	ความต้องการพื้นที่เตรียมอาหารและเครื่องดื่ม	3.25
ปัญหาความแออัดในห้อง	4.25	ความต้องการพื้นที่ประชุมในหน่วยงาน	4.25
การจัดโต๊ะในลักษณะที่เหมาะสม		ความต้องการลักษณะต่างๆของพื้นที่พักผ่อน	ควรแยกออกมา
การจัดโต๊ะที่เหมาะสมในการควบคุม		ความต้องการพื้นที่ประชุมขนาดเล็ก	สมควรจัดให้มีพื้นที่ประชุมขนาดเล็กภายใน
ความต้องการความเป็นส่วนตัวโดยการกั้นพื้นที่	ต้องการ แต่ต้องติดต่อกันได้สะดวก	ความต้องการพื้นที่เตรียมอาหารเครื่องดื่ม	ควรแยกออกมาจากบริเวณทำงาน
ความถี่ ของการใช้งานพื้นที่เอกสาร	1 -5 ครั้ง/วัน	ความถี่ ของการใช้งานพื้นที่คอมพิวเตอร์	1 -5 ครั้ง/วัน
ความต้องการตำแหน่งของตู้เอกสารในหน่วยงาน	จัดเป็นกลุ่มตู้แต่ต้องอยู่ในพื้นที่	ระยะเวลาในการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ในแต่ละวัน(ร้อยละ)	น้อยกว่า 1 ชม.
ความต้องการตำแหน่งของพื้นที่อุปกรณ์พิเศษในหน่วยงาน	จัดเป็นกลุ่มโต๊ะคอมพิวเตอร์	ความถี่ ของการใช้งานพื้นที่เก็บของ	1 -5 ครั้ง/วัน
โต๊ะทำงานเพื่อรับประทานอาหาร	ใช่	โต๊ะทำงานเพื่อพักผ่อน	ใช่
โต๊ะทำงานเพื่อทานเครื่องดื่ม	ใช่	โต๊ะทำงานเพื่อประชุมหน่วยงาน	ใช่
โต๊ะทำงานเพื่ออ่านหนังสือ	ใช่	โต๊ะทำงานเพื่อติดต่อกับบุคคล	ใช่

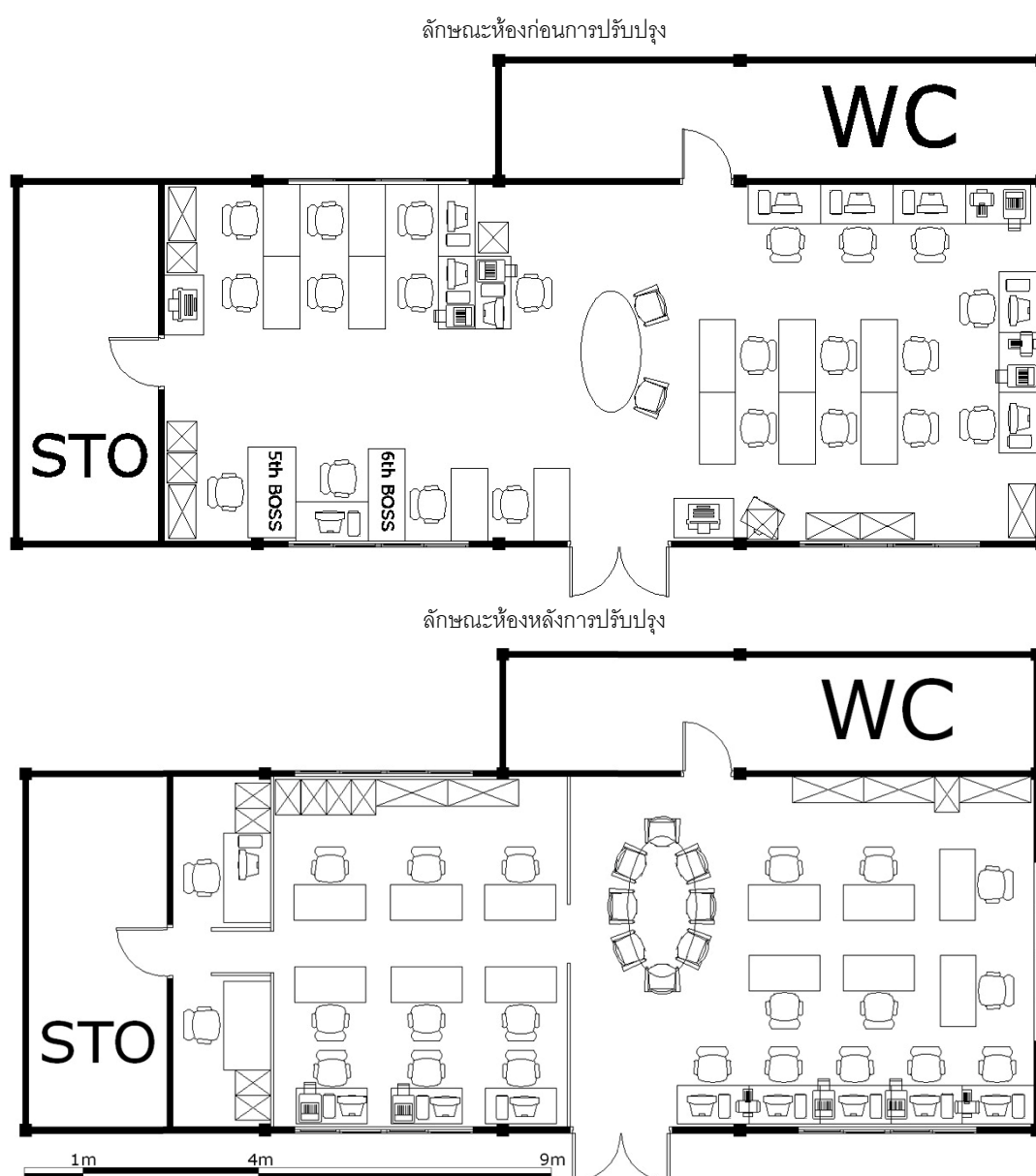
ตารางที่ 6.5 (ต่อ)

ข้อมูลอื่น ๆ	ผู้ใช้งานพื้นที่ 18คน	พื้นที่ทั้งหมด 115ตร.ม.

เครื่องเรือน	โต๊ะทำงาน	27	อุปกรณ์	คอมพิวเตอร์	9	อื่น ๆ	ตู้เย็น	
	ตู้เตี้ย 4 ลินชัก	5		พริ้นเตอร์	6		ชั้นวางเครื่องมือ	
	ตู้สูง	5		พื้มพืด	2		โทรทัศน์	1
	โต๊ะกลาง	1						

ภาพที่ 6.7

แนวทางการออกแบบพื้นที่ห้องทำงานของหน่วยงานงบประมาณและการเงิน

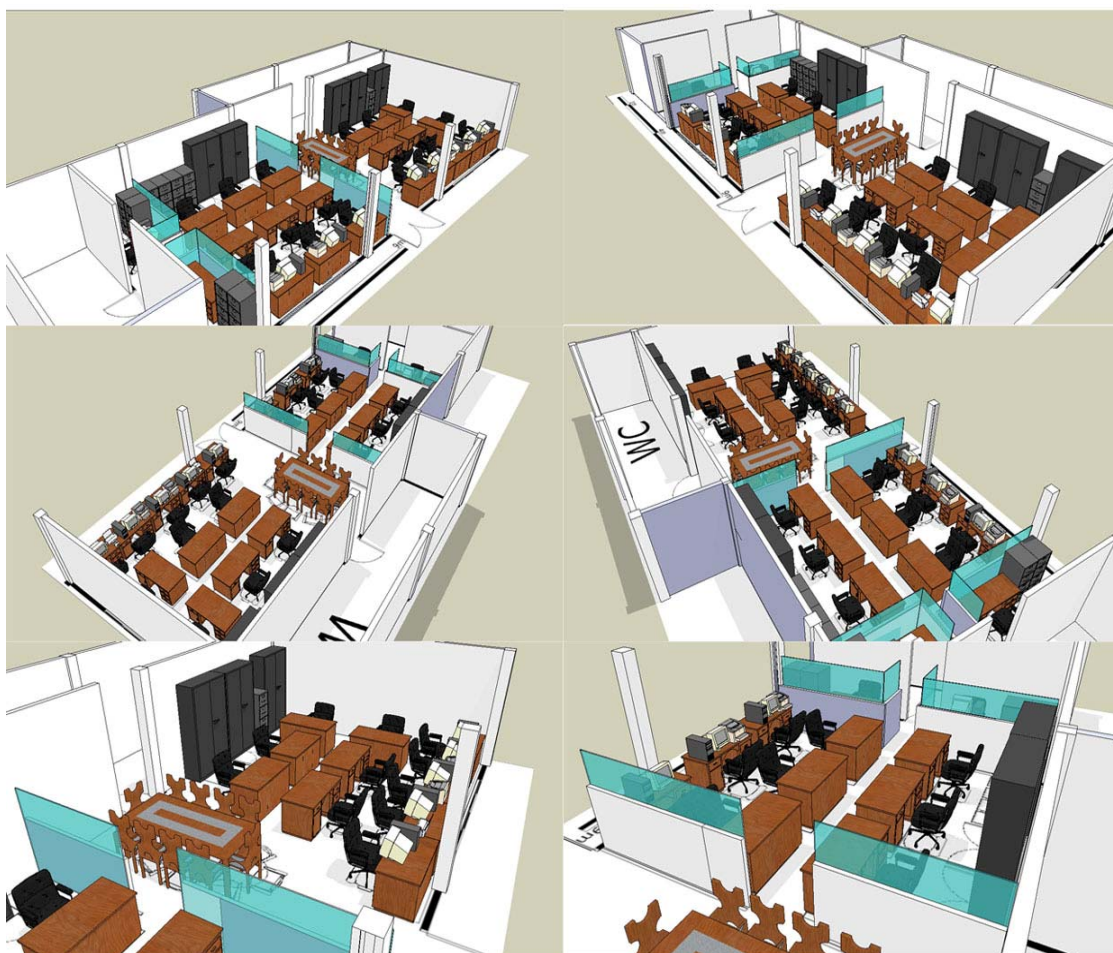

แนวทางการออกแบบจัดผังห้องงานงบประมาณและการเงิน หน่วยงานนี้มีลักษณะการทำงานประเภทที่ทำคนเดียวมาก การประชุมในหน่วยงานน้อย ทำให้ปฏิสัมพันธ์ภายในค่อนข้างต่ำ รวมไปถึงการแสดงความเป็นตัวอย่างที่ดีในการตั้งใจทำงานของผู้บังคับบัญชามีน้อย

สมควรจัดให้มีพื้นที่ส่วนกลางเพื่อเพิ่มความสัมพันธ์ในการทำงานที่มากขึ้น ปัญหาที่พบภายในห้องมักเป็นความขาดแคลนของอุปกรณ์และเข้าถึง มีความต้องการพื้นที่ประชุมภายในหน่วยงาน และการกันพื้นที่เพื่อเพิ่มความเป็นส่วนตัว แต่ต้องยังคงสามารถติดต่อกันได้อย่างสะดวก พื้นที่เอกสารและพื้นที่ความพิวเตอร์สามารถแยกไว้จัดวางรวมกันได้แต่ต้องอยู่ภายในพื้นที่เดิม และต้องการลักษณะการจัดโต๊ะแบบเป็นโต๊ะเดี่ยวหันหน้าเข้าหากัน

ภาพที่ 6.8

แบบจำลองแนวทางการออกแบบพื้นที่ห้องทำงานของหน่วยงานงบประมาณและการเงิน

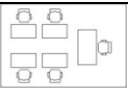

วัฒนธรรมองค์กรของงานงบประมาณและการเงิน มีขั้นตอนการทำงานของที่เน้นลักษณะงานเดี่ยวและขั้นตอนมีมาก ปฏิสัมพันธ์ภายในมีน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับหน่วยงานอื่น ควรจัดโต๊ะกลางไว้ภายในเพื่อส่งเสริมกิจกรรมร่วมดัง และควรสนับสนุนด้วยลักษณะการจัดโต๊ะหันหน้าเข้าหากัน ซึ่งเอื้อต่อการพูดคุยและถ่ายทอดการทำงานให้แก่กันมากที่สุด อันจะเป็นผลดี

ต่อหน่วยงานและตรงกับความต้องการของคนภายใน นอกจากนั้นยังส่งเสริมการควบคุมการทำงานให้เกิดมีประสิทธิภาพมากขึ้น เห็นตัวอย่างที่ดีในการทำงานจากผู้บังคับบัญชาได้ดีขึ้น เนื่องจากการควบคุมการทำงานและการเป็นตัวอย่างที่ดีของผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานนี้มีระดับต่ำกว่าหน่วยงานอื่น ๆ

ตารางที่ 6.6

แนวทางการออกแบบพื้นที่ห้องทำงานของหน่วยงานส่งกำลังบำรุง

งานส่งกำลังบำรุง (พื้นที่เก็บของ 109 ตร.ม., พื้นที่โถงกลาง 42 ตร.ม., พื้นที่ทำงาน 73 ตร.ม.)			
ปัญหาเส้นทางสัญจรภายใน	2.77	ปัญหาการเข้าถึงการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์	3.66
ปัญหาความแออัดของพื้นที่	3.22	ปัญหาจำนวนต่อผู้ใช้งาน	3.56
ปัญหาความเป็นส่วนตัว	3.11	ปัญหาความเป็นระเบียบของโต๊ะคอมพิวเตอร์	3.33
ปัญหาขนาดของโต๊ะทำงาน	2.88	ปัญหาความเป็นระเบียบของสายไฟ	3.33
ความต้องการทางสัญจรภายในที่สะดวก	3.55	ปัญหาแสงที่สะท้อนสู่หน้าจอ	2.33
ความต้องการตำแหน่งโต๊ะริมหน้าต่าง	2.77	การเข้าถึงพื้นที่ห้องเก็บของ	3.33
ความต้องการความเป็นส่วนตัว	3.00	จำนวนและความพอเพียงของพื้นที่ห้องเก็บของ	3.11
ความต้องการการใช้ผนังในการกั้นห้อง	2.22	ความเป็นระเบียบของพื้นที่ห้องเก็บของ	3.00
ความต้องการตกแต่งบรรยากาศ	3.22	ปัญหาขาดพื้นที่พักผ่อน	3.11
ความต้องการการตกแต่งด้วยสิ่งของ	3.00	ปัญหาขาดพื้นที่เตรียมอาหารเครื่องดื่ม	2.78
ปัญหาการเข้าถึงในการใช้พื้นที่เอกสาร	3.33	ปัญหาขาดพื้นที่ประชุมในหน่วยงาน	2.75
ปัญหาจำนวนพื้นที่เอกสารหรือตู้เอกสาร	3.11	ความต้องการพื้นที่พักผ่อนบริเวณสำนักงาน	3.11
ปัญหาความเป็นระเบียบ	3.44	ความต้องการพื้นที่เตรียมอาหารและเครื่องดื่ม	2.78
ปัญหาความแออัดในห้อง	3.00	ความต้องการพื้นที่ประชุมในหน่วยงาน	3.11
การจัดโต๊ะในลักษณะที่เหมาะสม		ความต้องการลักษณะต่างๆของพื้นที่พิเศษ	ควรจัดรวมอยู่ในพื้นที่ห้อง
การจัดโต๊ะที่เหมาะสมในการควบคุม		ความต้องการพื้นที่ประชุมขนาดเล็ก	สมควรมีพื้นที่ประชุมขนาดเล็กภายใน
ความต้องการความเป็นส่วนตัวโดยการกั้นพื้นที่	ต้องการ แต่ต้องติดต่อกันได้สะดวก	ความต้องการพื้นที่เตรียมอาหารเครื่องดื่ม	ควรแยกออกมา
ความถี่ ของการใช้งานพื้นที่เอกสาร	1 -5 ครั้ง/วัน	ความถี่ ของการใช้งานพื้นที่คอมพิวเตอร์	1 -5 ครั้ง/วัน

ตารางที่ 6.6 (ต่อ)

งานส่งกำลังบำรุง (พื้นที่เก็บของ 109 ตร.ม., พื้นที่โถงกลาง 42 ตร.ม., พื้นที่ทำงาน 73 ตร.ม.)			
ความต้องการตำแหน่งของตู้เอกสารในหน่วยงาน	จัดเป็นกลุ่มตู้เอกสาร แต่ต้องอยู่ในพื้นที่	ระยะเวลาในการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ในแต่ละวัน(ร้อยละ)	1-3 ชม.

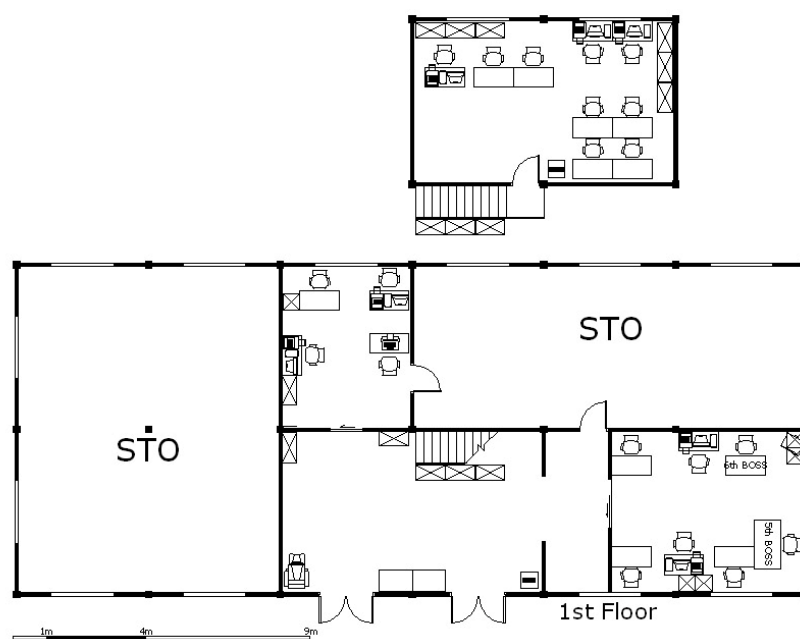
ความต้องการตำแหน่งของพื้นที่อุปกรณ์พิเศษ ในหน่วยงาน	จัดเป็นกลุ่มโต๊ะ คอมพิวเตอร์	ความถี่ ของการใช้งานพื้นที่เก็บของ	1 -5 ครั้ง/วัน
โต๊ะทำงานเพื่อรับประทานอาหาร	ไม่	โต๊ะทำงานเพื่อพักผ่อน	ไม่
โต๊ะทำงานเพื่อทานเครื่องดื่ม	ใช่	โต๊ะทำงานเพื่อประชุมหน่วยงาน	ไม่
โต๊ะทำงานเพื่ออ่านหนังสือ	ใช่	โต๊ะทำงานเพื่อติดต่อกับบุคคล	ไม่

ข้อมูลอื่น ๆ			ผู้ใช้พื้นที่ 20คน			พื้นที่ทั้งหมด 226ตร.ม.		
เครื่องเรือน	โต๊ะทำงาน	20	อุปกรณ์	คอมพิวเตอร์	7	อื่น ๆ	ตู้เย็น	
	ตู้เตี้ย 4 ล้นชัก	5		พริ้นเตอร์	7		ชั้นวางเครื่องดื่ม	2
	ตู้สูง	12		พิมพิดิต	1		โทรทัศน์	2
	โต๊ะวางของ	2		zerox	1			

ภาพที่ 6.9

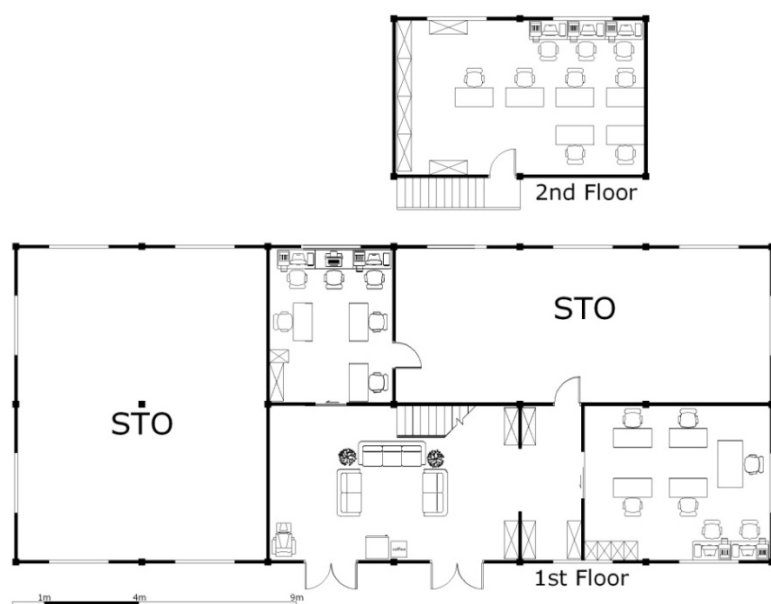
แนวทางการออกแบบพื้นที่ห้องทำงานของหน่วยงานส่งกำลังบำรุง

ลักษณะห้องก่อนการปรับปรุง

ภาพที่ 6.9 (ต่อ)

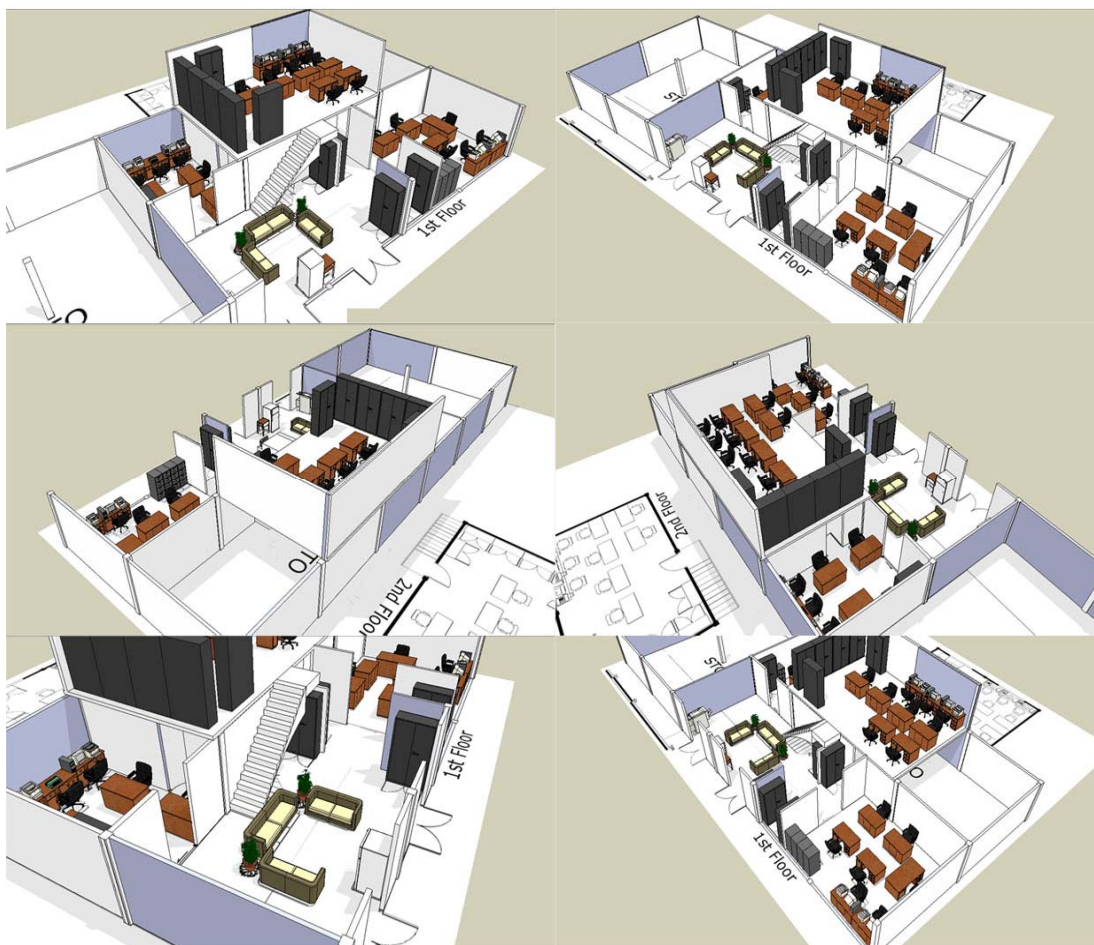
ลักษณะห้องหลังการปรับปรุง

แนวทางการออกแบบพื้นที่สำนักงานของงานส่งกำลังบำรุง จากแบบสอบถามพบว่า ปัญหาที่มีในพื้นที่คือความเป็นระเบียบของตู้เอกสาร การเข้าถึงพื้นที่อุปกรณ์พิเศษ(คอมพิวเตอร์)ที่ยาก และปัญหาจำนวนที่ไม่เพียงพอของเครื่องคอมพิวเตอร์ มีความต้องการจัดโต๊ะทำงานในลักษณะเดิมคือเป็นโต๊ะเดี่ยวหันหน้าเข้าหากัน มีการกั้นผนังเบาเพื่อความเป็นส่วนตัวแต่ต้องสามารถติดต่อกันได้ง่าย ตู้เอกสารและเครื่องคอมพิวเตอร์สามารถตั้งรวมเป็นกลุ่มได้ และควรมีพื้นที่เตรียมอาหารเครื่องดื่มที่แยกออกมาจากพื้นที่สำนักงาน

ภาพที่ 6.10

แบบจำลองแนวทางการออกแบบพื้นที่ห้องทำงานของหน่วยงานส่งกำลังบำรุง

วัฒนธรรมองค์กรของงานส่งกำลังบำรุง มีขั้นตอนการทำงานของที่เน้นลักษณะงานเดียวและมีการพูดคุยระหว่างวันมาก แต่การประชุมอย่างเป็นทางการมีไม่บ่อยครั้ง การจัดโต๊ะหันหน้าเข้าหากันที่มีอยู่เดิมเอื้อต่อการแสดงตัวเป็นตัวอย่างที่ดีของผู้บังคับบัญชา ซึ่งส่งผลให้หน่วยงานนี้มีความเคารพในผู้บังคับบัญชาสูง และความต้องการของคนภายในยังคงต้องการลักษณะการจัดโต๊ะนี้ ด้านวัฒนธรรมการเก็บเอกสารหลักฐานมีมาก แต่มีพื้นที่เก็บรักษามากกว่าหน่วยงานอื่น จึงไม่ก่อให้เกิดปัญหา และช่วงเวลาพักระหว่างทำงานมีน้อย การจัดพื้นที่แบบเดิมไม่รองรับ และมีความต้องการพื้นที่พักผ่อนส่วนกลาง ซึ่งมีประโยชน์หลายด้านไว้เป็นพื้นที่ส่วนกลาง ซึ่งก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กรด้านต่าง ๆ ทั้งความรู้และการทำงาน รวมถึงสามารถใช้เป็นพื้นที่ประชุมอย่างไม่เป็นทางการ อันจะเป็นผลดีต่อหน่วยงาน

ตารางที่ 6.7

แนวทางการออกแบบพื้นที่ห้องทำงานของหน่วยงานสอบสวน

สอปสวน			
ปัญหาเส้นทางสัญจรภายใน	3.50	ปัญหาการเข้าถึงการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์	4.33
ปัญหาความแออัดของพื้นที่	3.00	ปัญหาจำนวนต่อผู้ใช้งาน	4.00
ปัญหาความเป็นส่วนตัว	2.00	ปัญหาความเป็นระเบียบของโต๊ะคอมพิวเตอร์	3.33
ปัญหาขนาดของโต๊ะทำงาน	2.00	ปัญหาความเป็นระเบียบของสายไฟ	2.67
ความต้องการทางสัญจรภายในที่สะดวก	4.50	ปัญหาแสงที่สะท้อนสู่หน้าจอ	2.33
ความต้องการตำแหน่งโต๊ะริมหน้าต่าง	4.25	การเข้าถึงพื้นที่ห้องเก็บของ	3.67
ความต้องการความเป็นส่วนตัว	4.00	จำนวนและความพอเพียงของพื้นที่ห้องเก็บของ	2.67
ความต้องการการใช้ผนังเบา ในการกันห้อง	2.75	ความเป็นระเบียบของพื้นที่ห้องเก็บของ	2.33
ความต้องการตกแต่งบรรยากาศ	3.75	ปัญหาขาดพื้นที่พักผ่อน	4.50
ความต้องการการตกแต่งด้วยสิ่งของ	3.50	ปัญหาขาดพื้นที่เตรียมอาหารเครื่องดื่ม	3.25
ปัญหาการเข้าถึงในการใช้พื้นที่เอกสาร	4.00	ปัญหาขาดพื้นที่ประชุมในหน่วยงาน	2.50
ปัญหาจำนวนพื้นที่เอกสารหรือตู้เอกสาร	3.50	ความต้องการพื้นที่พักผ่อนบริเวณสำนักงาน	3.25
ปัญหาความเป็นระเบียบ	3.00	ความต้องการพื้นที่เตรียมอาหารและเครื่องดื่ม	2.75
ปัญหาความแออัดในห้อง	3.25	ความต้องการพื้นที่ประชุมในหน่วยงาน	2.50
การจัดโต๊ะในลักษณะที่เหมาะสม		ความต้องการลักษณะต่างๆของพื้นที่พิเศษ	จำเป็น ควรแยกออกมาเป็นสัดส่วน
การจัดโต๊ะที่เหมาะสมในการควบคุม		ความต้องการพื้นที่ประชุมขนาดเล็ก	สมควรจัดให้มีพื้นที่ประชุมขนาดเล็กภายใน
ความต้องการความเป็นส่วนตัวโดยการกั้นพื้นที่	ไม่ต้องการ	ความต้องการพื้นที่เตรียมอาหารเครื่องดื่ม	ควรแยกออกมา
ความถี่ ของการใช้งานพื้นที่เอกสาร	1 -5 ครั้ง/วัน	ความถี่ ของการใช้งานพื้นที่คอมพิวเตอร์	6-10 ครั้ง/วัน
ความต้องการตำแหน่งของตู้เอกสารในหน่วยงาน	จัดเป็นกลุ่มตู้เอกสาร แต่ต้องอยู่ในพื้นที่	ระยะเวลาในการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ในแต่ละวัน(ร้อยละ)	1-3 ชม.
ความต้องการตำแหน่งของพื้นที่อุปกรณ์พิเศษในหน่วยงาน	โดยจัดเป็นกลุ่มโต๊ะคอมพิวเตอร์	ความถี่ ของการใช้งานพื้นที่เก็บของ	1 -5 ครั้ง/วัน
โต๊ะทำงานเพื่อรับประทานอาหาร	ไม่	โต๊ะทำงานเพื่อพักผ่อน	ไม่
โต๊ะทำงานเพื่อทานเครื่องดื่ม	ใช่	โต๊ะทำงานเพื่อประชุมหน่วยงาน	ใช่
โต๊ะทำงานเพื่ออ่านหนังสือ	ไม่	โต๊ะทำงานเพื่อติดต่อกับบุคคล	ไม่

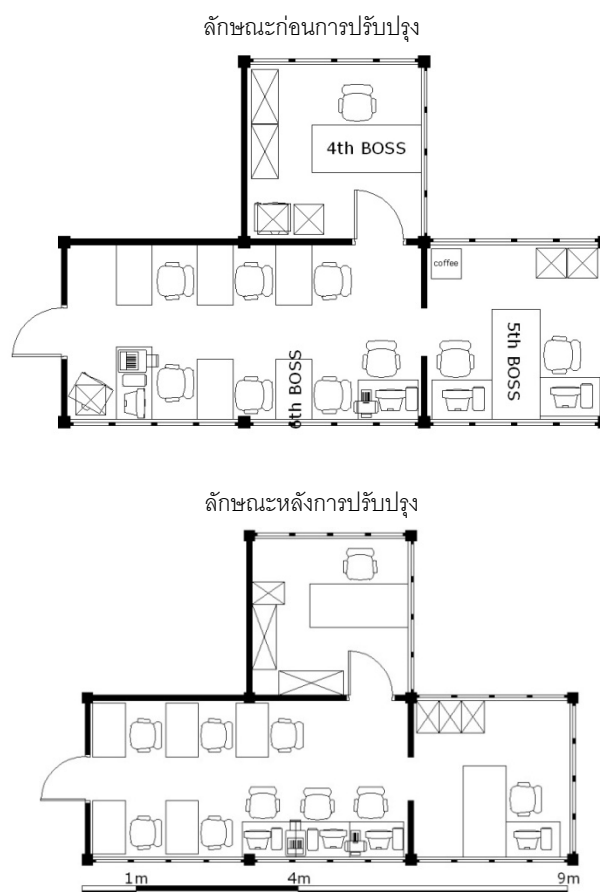
ตารางที่ 6.7 (ต่อ)

สอปสวน								
ข้อมูลอื่น ๆ			ผู้ใช้พื้นที่ คน			พื้นที่ทั้งหมด 34ตร.ม.		
เครื่องเรือน	โต๊ะทำงาน	11	อุปกรณ์	คอมพิวเตอร์	4	อื่น ๆ	ตู้เย็น	
	ตู้เตี้ย 4 ลิ้นชัก	5		พริ้นเตอร์	2		ชั้นวางเครื่องดื่ม	1

ผู้สูง	2	พิมพ์ดีด		โทรทัศน์	2

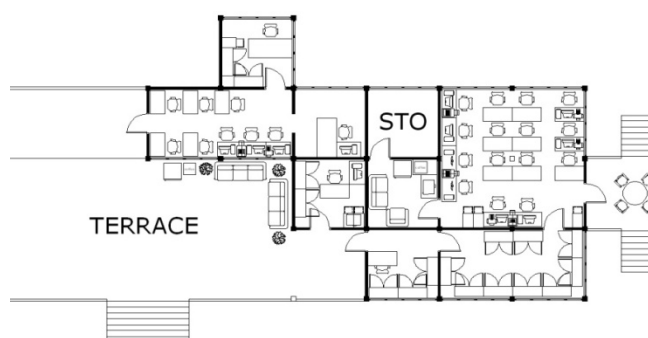
ภาพที่ 6.11

แนวทางการออกแบบพื้นที่ห้องทำงานของหน่วยงานสอบสวน

ภาพที่ 6.11 (ต่อ)

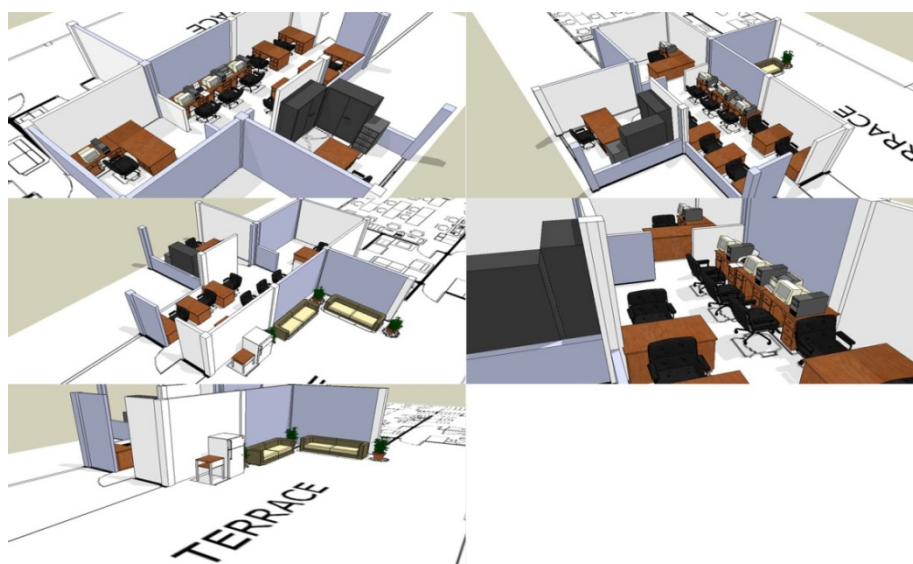
ลักษณะพื้นที่พักผ่อนถูกแยกออกจากพื้นที่ทำงาน

แนวทางการออกแบบจัดผังสำนักงานของหน่วยงานสอบสวน จากแบบสอบถามพบว่า มีปัญหาด้านพื้นที่น้อย สิ่งที่เป็นปัญหาคือทางสัญจรที่แคบ การเข้าใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ และต้องการพื้นที่พักผ่อน โดยความต้องการเกี่ยวกับการจัดผังคือ ต้องการจัดโต๊ะในลักษณะโต๊ะเดี่ยวหันหน้าไปทางเดียวกัน พื้นที่เอกสารและพื้นที่อุปกรณ์พิเศษ (คอมพิวเตอร์) สามารถวางรวมกันได้ในพื้นที่ห้อง ต้องการพื้นที่พักผ่อนแต่ควรแยกออกจากพื้นที่ทำงาน และยังต้องการพื้นที่ที่สามารถประชุมพูดคุยงานอีกด้วย จึงจัดพื้นที่พักผ่อนที่สามารถนั่งรวมกันได้ ไว้ด้านนอกในพื้นที่ว่างข้างหน่วยงาน แต่เนื่องจากเป็นหน่วยงานของกองบังคับการตำรวจจราจรซึ่งรับเรื่องมาจากหน่วยงานใต้บังคับบัญชาอีกครั้งหนึ่ง ไม่จำเป็นต้องมีห้องสอบสวนผู้ต้องหาหรือความเป็นส่วนตัวในการการสอบสวน

ภาพที่ 6.12

แบบจำลองแนวทางการออกแบบพื้นที่ห้องทำงานของหน่วยงานสอบสวน

วัฒนธรรมองค์กรของงานสอบสวน มีขั้นตอนการทำงานทั้งลักษณะงานเดี่ยวและงานที่ทำเป็นกลุ่มร่วม แต่มีการพูดคุยระหว่างวันน้อย แสดงถึงความขัดแย้ง ประกอบกับความต้องการพื้นที่พักผ่อนที่แยกออกจากสำนักงาน จึงจัดพื้นที่นี้ไว้ด้านข้างซึ่งเป็นพื้นที่โล่งไม่มีการใช้

งาน ซึ่งสามารถใช้พื้นที่เพื่อพูดคุยกันได้มากขึ้น และการแสดงตนเป็นตัวอย่างที่ดีในการทำงานของผู้บังคับบัญชาของงานสอบสวนนั้นมีน้อย จากการศึกษาพบว่า หากมีการใช้พื้นที่นี้เพื่อการประชุมจะช่วยเพิ่มการแสดงตนเป็นตัวอย่างที่ดีและเพิ่มความเคารพในผู้บังคับบัญชาได้เช่นกัน ส่วนความต้องการในห้องทำงานต้องการการจัดโต๊ะที่เอื้ออำนวยต่อการทำงานเดี่ยวคือ ลักษณะการจัดโต๊ะที่หันหน้าไปทางเดียวกัน พื้นที่พักผ่อนด้านนอกสามารถเป็นที่พบปะระหว่างกันของสองหน่วยงานที่มีการทำงานประสานกันคือ งานสืบสวน

ตารางที่ 6.8

แนวทางการออกแบบพื้นที่ห้องทำงานของหน่วยงานสืบสวน

สืบสวน			
ปัญหาเส้นทางสัญจรภายใน	3.14	ปัญหาการเข้าถึงการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์	3.57
ปัญหาความแออัดของพื้นที่	3.85	ปัญหาจำนวนต่อผู้ใช้งาน	4.29
ปัญหาความเป็นส่วนตัว	1.85	ปัญหาความเป็นระเบียบของโต๊ะคอมพิวเตอร์	3.00
ปัญหาขนาดของโต๊ะทำงาน	2.57	ปัญหาความเป็นระเบียบของสายไฟ	3.57
ความต้องการทางสัญจรภายในที่สะดวก	3.85	ปัญหาแสงที่สะท้อนสู่หน้าจอ	3.00
ความต้องการตำแหน่งโต๊ะริมหน้าต่าง	4.00	การเข้าถึงพื้นที่ห้องเก็บของ	3.14
ความต้องการความเป็นส่วนตัว	3.85	จำนวนและความพอเพียงของพื้นที่ห้องเก็บของ	2.43
ความต้องการการใช้ผนังเบา ในการกั้นห้อง	2.85	ความเป็นระเบียบของพื้นที่ห้องเก็บของ	3.29
ความต้องการตกแต่งบรรยากาศ	3.57	ปัญหาขาดพื้นที่พักผ่อน	4.14
ความต้องการการตกแต่งด้วยสิ่งของ	2.28	ปัญหาขาดพื้นที่เตรียมอาหารเครื่องดื่ม	3.43
ปัญหาการเข้าถึงในการใช้พื้นที่เอกสาร	3.14	ปัญหาขาดพื้นที่ประชุมในหน่วยงาน	3.29
ปัญหาจำนวนพื้นที่เอกสารหรือตู้เอกสาร	3.42	ความต้องการพื้นที่พักผ่อนบริเวณสำนักงาน	3.71
ปัญหาความเป็นระเบียบ	3.71	ความต้องการพื้นที่เตรียมอาหารและเครื่องดื่ม	3.00
ปัญหาความแออัดในห้อง	3.14	ความต้องการพื้นที่ประชุมในหน่วยงาน	3.71
การจัดโต๊ะในลักษณะที่เหมาะสม		ความต้องการลักษณะต่างๆของพื้นที่พิเศษ	จำเป็นต้องจัดรวมอยู่ในพื้นที่ห้อง
การจัดโต๊ะที่เหมาะสมในการควบคุม		ความต้องการพื้นที่ประชุมขนาดเล็ก	จัดให้มีพื้นที่ประชุมขนาดเล็ก

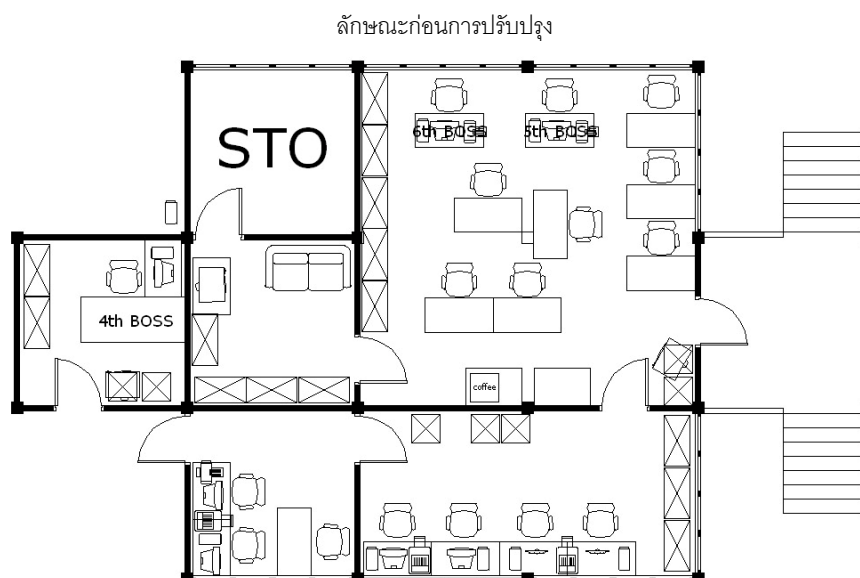
ตารางที่ 6.8 (ต่อ)

สืบสวน			
ความต้องการความเป็นส่วนตัวโดยการกั้นพื้นที่	ต้องการ แต่ต้องติดต่อกันได้	ความต้องการพื้นที่เตรียมอาหารเครื่องดื่ม	เป็นเพียงมุมเล็กๆ นำมา

	สะดวก		ทานบนโต๊ะ
ความถี่ ของการใช้งานพื้นที่เอกสาร	1 -5 ครั้ง/วัน	ความถี่ ของการใช้งานพื้นที่คอมพิวเตอร์	1 -5 ครั้ง/วัน
ความต้องการตำแหน่งของตู้เอกสารในหน่วยงาน	จัดเป็นกลุ่มตู้แต่ต้องอยู่ในพื้นที่	ระยะเวลาในการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ในแต่ละวัน(ร้อยละ)	3-5 ชม.
ความต้องการตำแหน่งของพื้นที่อุปกรณ์พิเศษในหน่วยงาน	ควรอยู่ใกล้โต๊ะทำงาน	ความถี่ ของการใช้งานพื้นที่เก็บของ	1 -5 ครั้ง/วัน
โต๊ะทำงานเพื่อรับประทานอาหารเช้า	ไม่	โต๊ะทำงานเพื่อพักผ่อน	ใช่
โต๊ะทำงานเพื่อทานเครื่องดื่ม	ใช่	โต๊ะทำงานเพื่อประชุมหน่วยงาน	ใช่
โต๊ะทำงานเพื่ออ่านหนังสือ	ใช่	โต๊ะทำงานเพื่อติดต่อกับบุคคล	ไม่
ข้อมูลอื่น ๆ		ผู้ใช้พื้นที่ 12คน	พื้นที่ทั้งหมด 77ตร.ม.
เครื่องเรือน	โต๊ะทำงาน	17	อุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ 9
	ตู้เตี้ย 4 ลินชัก	7	พริ้นเตอร์ 6
	ตู้สูง	4	พิมพ์ดีด
	เก้าอี้รวม2ที่นั่ง	1	โต๊ะวางของ 3
			อื่น ๆ ตู้เย็น
			ชั้นวางเครื่องดื่ม
			โทรทัศน์

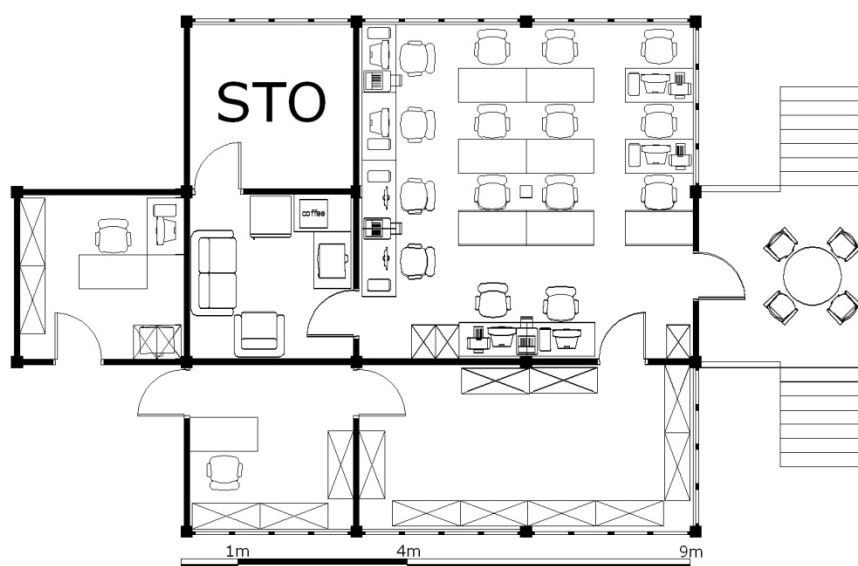
ภาพที่ 6.13

แนวทางการออกแบบพื้นที่ห้องทำงานของหน่วยงานสืบสวน

ภาพที่ 6.13 (ต่อ)

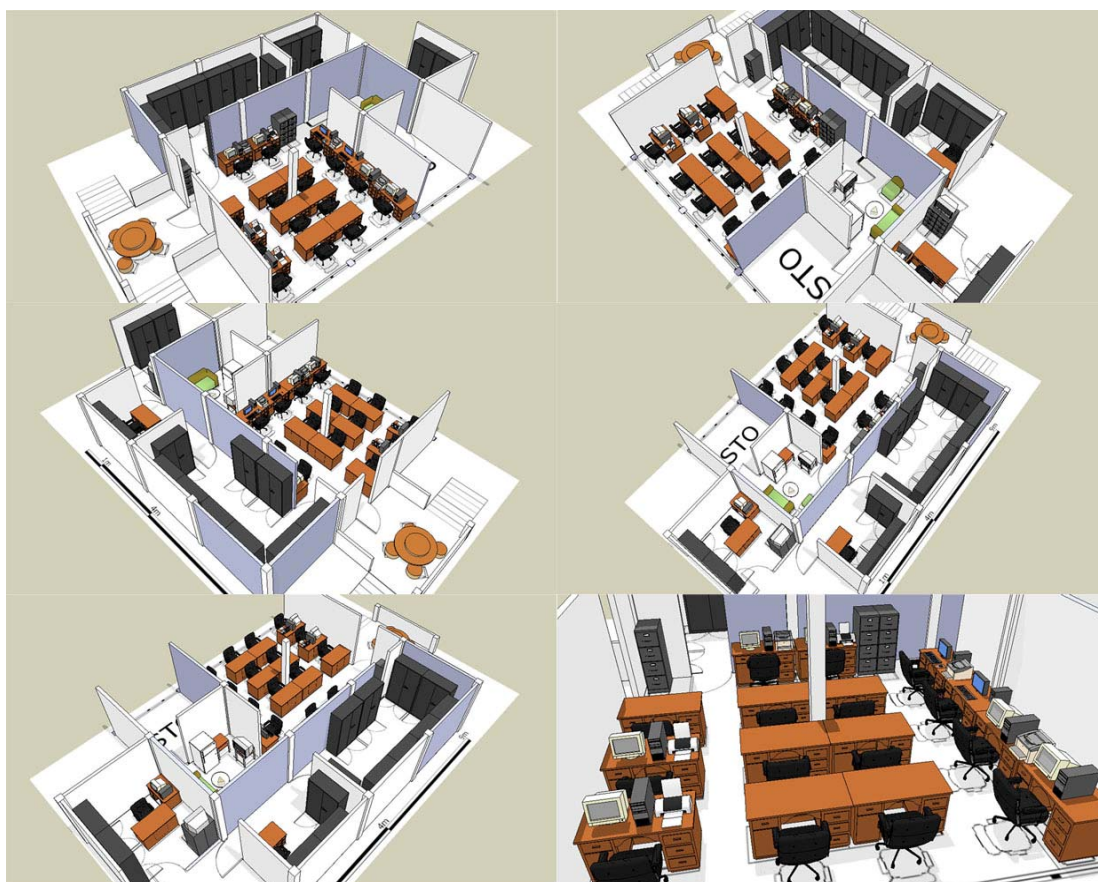
ลักษณะหลังการปรับปรุง

แนวทางการออกแบบพื้นที่สำนักงานของงานสืบสวน จากแบบสอบถามพบว่า ปัญหาที่มากที่สุดคือการพื้นที่พักผ่อนเพิ่มเติม ซึ่งได้จัดพื้นที่เพิ่มให้ทั้งในส่วนของตัวเองและส่วนด้านนอกเพื่อใช้ร่วมกับงานสอบสวน ปัญหาด้านอื่นๆ มีไม่มากนัก ความต้องการลักษณะการวางโต๊ะยังคงต้องการในลักษณะเดิมคือเป็นโต๊ะเดี่ยว หันหน้าไปในทางเดียวกัน ส่วนพื้นที่เอกสารสามารถตั้งรวมเป็นกลุ่มได้โดยไม่ต้องอยู่ในพื้นที่เดิม พื้นที่เตรียมอาหารเครื่องดื่มไม่มีความจำเป็นมากนักสามารถเป็นเพียงมุมเล็กๆ โดยจัดวางไว้ในส่วนของพื้นที่พักผ่อน พื้นที่อุปกรณ์พิเศษนั้นมีความต้องการให้กระจายตามผู้ใช้งาน แต่พบว่าจำนวนเครื่องนั้นมีความไม่เพียงพอ จึงจัดในลักษณะกระจายยาวเป็นแถวรอบห้อง เพื่อให้ทุกคนเข้าถึงใช้งานได้ง่าย

ภาพที่ 6.14

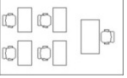
แบบจำลองแนวทางการออกแบบพื้นที่ห้องทำงานของหน่วยงานสืบสวน

วัฒนธรรมองค์กรของงานสืบสวน มีขั้นตอนการทำงานที่เน้นลักษณะงานที่ทำเป็นกลุ่มร่วมมากกว่าลักษณะงานเดี่ยว มีการพูดคุยระหว่างวันและการถ่ายทอดความรู้ให้แก่กันที่มาก ซึ่งจากการศึกษาพบว่า การจัดพื้นที่อุปกรณ์พิเศษ (คอมพิวเตอร์) แบบเป็นพื้นที่ส่วนรวมนั้น ส่งเสริมการถ่ายทอดความรู้นี้ จึงยังคงไว้ซึ่งลักษณะพื้นที่อุปกรณ์พิเศษ (คอมพิวเตอร์) ส่วนรวม แต่ปรับเปลี่ยนตำแหน่งเนื่องจากความต้องการของคนภายในเอง ที่ต้องการพื้นที่เอกสารแยกจากพื้นที่ทำงาน ความต้องการในห้องทำงานต้องการการจัดโต๊ะที่เอื้ออำนวยต่อการทำงานเดี่ยว คือ ลักษณะการจัดโต๊ะที่หันหน้าไปทางเดียวกัน การสื่อสารด้วยการประชุมในหน่วยงานนี้มีมาก แต่การแสดงตนเป็นตัวอย่างที่ดีในการทำงานของผู้บังคับบัญชามีน้อย ซึ่งพื้นที่พักผ่อนแยกที่กล่าวก่อนหน้าในส่วนของการสอบสวนนั้นอยู่ติดกับงานสืบสวนเช่นกัน สามารถใช้ร่วมกันได้เพื่อใช้ประชุมอย่างไม่เป็นทางการ และเพิ่มการแสดงตนเป็นตัวอย่างที่ดีทางอ้อม อันจะส่งผลดีต่อการทำงาน

ตารางที่ 6.9

แนวทางการออกแบบพื้นที่ห้องทำงานของหน่วยงานห้องผู้บังคับการและสำนักงานผู้บังคับการ

ห้องผู้บังคับการและสำนักงานผู้บังคับการ (พื้นที่ทำงานผบก. 25 ตร.ม., พื้นที่สำนักงาน ผบก.12 ตร.ม., พื้นที่โถงทางเข้า 3 ตร.ม.)			
ปัญหาเส้นทางสัญจรภายใน	2.57	ปัญหาการเข้าถึงการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์	4.14
ปัญหาความแออัดของพื้นที่	3.00	ปัญหาจำนวนต่อผู้ใช้งาน	3.71
ปัญหาความเป็นส่วนตัว	4.00	ปัญหาความเป็นระเบียบของโต๊ะคอมพิวเตอร์	4.00
ปัญหาขนาดของโต๊ะทำงาน	3.71	ปัญหาความเป็นระเบียบของสายไฟ	3.86
ความต้องการทางสัญจรภายในที่สะดวก	4.14	ปัญหาแสงที่สะท้อนสู่น้ำจอ	3.00
ความต้องการตำแหน่งโต๊ะริมหน้าต่าง	3.57	การเข้าถึงพื้นที่ห้องเก็บของ	3.43
ความต้องการความเป็นส่วนตัว	3.65	จำนวนและความพอเพียงของพื้นที่ห้องเก็บของ	3.57
ความต้องการการใช้ผนังเบา ในการกั้นห้อง	2.85	ความเป็นระเบียบของพื้นที่ห้องเก็บของ	3.57
ความต้องการตกแต่งบรรยากาศ	4.14	ปัญหาขาดพื้นที่พักผ่อน	3.57
ความต้องการการตกแต่งด้วยสิ่งของ	3.57	ปัญหาขาดพื้นที่เตรียมอาหารเครื่องดื่ม	3.43
ปัญหาการเข้าถึงในการใช้พื้นที่เอกสาร	3.85	ปัญหาขาดพื้นที่ประชุมในหน่วยงาน	3.00
ปัญหาจำนวนพื้นที่เอกสารหรือตู้เอกสาร	3.42	ความต้องการพื้นที่พักผ่อนบริเวณสำนักงาน	3.71
ปัญหาความเป็นระเบียบ	4.00	ความต้องการพื้นที่เตรียมอาหารและเครื่องดื่ม	3.71
ปัญหาความแออัดในห้อง	3.14	ความต้องการพื้นที่ประชุมในหน่วยงาน	4.14
การจัดโต๊ะในลักษณะที่เหมาะสม		ความต้องการลักษณะต่างๆของพื้นที่พิเศษ	จำเป็น ควรแยกออกมา
การจัดโต๊ะที่เหมาะสมในการควบคุม		ความต้องการพื้นที่ประชุมขนาดเล็ก	สมควรจัดให้มีพื้นที่ประชุมขนาดเล็ก
ความต้องการความเป็นส่วนตัวโดยการกั้นพื้นที่	ต้องการแต่ต้องติดต่อกันได้สะดวก	ความต้องการพื้นที่เตรียมอาหารเครื่องดื่ม	ควรแยกออกมาจากบริเวณทำงาน
ความถี่ ของการใช้งานพื้นที่เอกสาร	1 -5 ครั้ง/วัน	ความถี่ ของการใช้งานพื้นที่คอมพิวเตอร์	6-10 ครั้ง/วัน
ความต้องการตำแหน่งของตู้เอกสารในหน่วยงาน	จัดเป็นกลุ่มตู้แต่ต้องอยู่ในพื้นที่	ระยะเวลาในการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ในแต่ละวัน(ร้อยละ)	มากกว่า 5 ชม.
ความต้องการตำแหน่งของพื้นที่อุปกรณ์พิเศษในหน่วยงาน	จัดเป็นกลุ่มโต๊ะคอมพิวเตอร์	ความถี่ ของการใช้งานพื้นที่เก็บของ	1 -5 ครั้ง/วัน
โต๊ะทำงานเพื่อรับประทานอาหาร	ไม่	โต๊ะทำงานเพื่อพักผ่อน	ใช่
โต๊ะทำงานเพื่อทานเครื่องดื่ม	ไม่	โต๊ะทำงานเพื่อประชุมหน่วยงาน	ใช่
โต๊ะทำงานเพื่ออ่านหนังสือ	ใช่	โต๊ะทำงานเพื่อติดต่อกับบุคคล	ไม่

ตารางที่ 6.9 (ต่อ)

ห้องผู้บังคับการและสำนักงานผู้บังคับการ (พื้นที่ทำงานผบก. 25 ตร.ม., พื้นที่สำนักงาน ผบก.12 ตร.ม., พื้นที่โถงทางเข้า 3 ตร.ม.)			

ข้อมูลอื่น ๆ			ผู้ใช้พื้นที่ 4คน			พื้นที่ทั้งหมด 40 ตร.ม.		
เครื่องเรือน	โต๊ะทำงาน	5	อุปกรณ์	คอมพิวเตอร์	1	อื่นๆ	ตู้เย็น	1
	ตู้เตี้ย 4 ลิ้นชัก	3		พริ้นเตอร์			ชั้นวางเครื่องดื่ม	1
	ตู้สูง			พิมพ์ติด			โทรทัศน์	2
ข้อมูลอื่น ๆ ห้องรองผู้บังคับพื้นที่ทั้งหมด 12 ตร.ม. ต่อ 1 ห้อง			ผู้ใช้พื้นที่ 1คน			พื้นที่ทั้งหมด 12ตร.ม.		
เครื่องเรือน	โต๊ะทำงาน	1	อุปกรณ์	คอมพิวเตอร์	1	อื่นๆ	ตู้เย็น	
	ตู้เตี้ย 4 ลิ้นชัก	2		พริ้นเตอร์			ชั้นวางเครื่องดื่ม	
	ตู้สูง	3		พิมพ์ติด			โทรทัศน์	1

ภาพที่ 6.15

แนวทางการออกแบบพื้นที่ห้องทำงานของหน่วยงานห้องสำนักงาน

ผู้บังคับการ และห้องรองผู้บังคับการ

แนวทางการออกแบบพื้นที่สำนักงานของผู้บังคับการ มีความต้องการพื้นที่ประชุมขนาดเล็กภายในพื้นที่เพื่อการประชุมปรึกษาชี้แจง ปัญหาต่าง ๆ นั้นมีน้อยเมื่อเทียบกับหน่วยงานอื่น

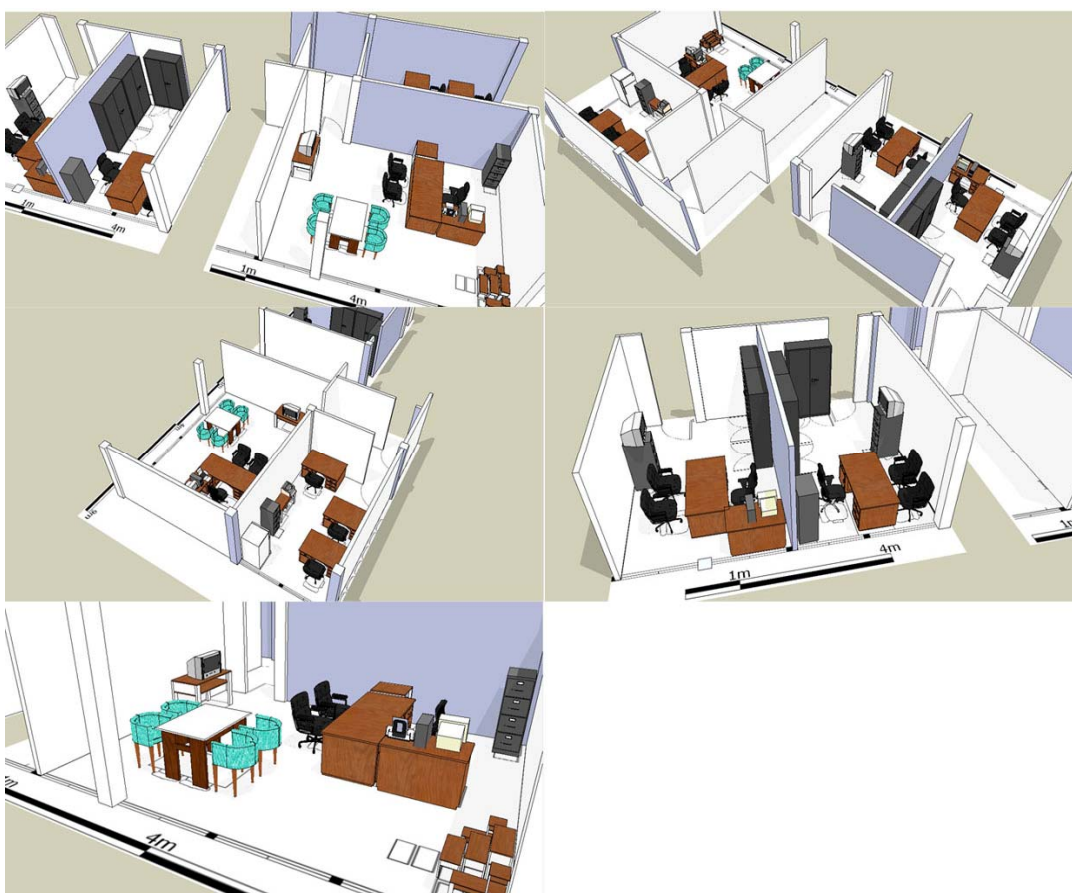
เนื่องจากพื้นที่ค่อนข้างใหญ่ ที่เปลี่ยนแปลงคือ เพิ่มโต๊ะประชุมขนาดเล็ก และเปลี่ยนทิศทางการวางอุปกรณ์คอมพิวเตอร์เพื่อลดการสะท้อนของแสงแดดที่เข้าสู่หน้าจอ

ห้องทำงานของรองผู้บังคับการซึ่งเป็นห้องส่วนตัวเช่นกัน มีความแออัดน้อย แต่มีสองลักษณะคือ รองผู้บังคับการที่มีการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์และไม่มีการใช้งาน โดยที่ทิศทางการวางเครื่องนั้นควรหลีกเลี่ยงแสงสะท้อนจากแสงแดดเข้าสู่หน้าจอเช่นกัน

ภาพที่ 6.16

แบบจำลองแนวทางการออกแบบพื้นที่ห้องทำงานของหน่วยงาน

ห้องสำนักงานผู้บังคับการและห้องรองผู้บังคับการ

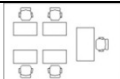

พื้นที่ของผู้บังคับบัญชา ยังคงไว้ในลักษณะห้องทำงานส่วนตัว เนื่องจากการศึกษาพบว่าการมีห้องทำงานส่วนตัวนั้นทำให้ผู้ได้บังคับบัญชามีความเคารพและแสดงตนเป็นตัวอย่างที่ดีในการทำงานได้ ซึ่งเป็นวัฒนธรรมองค์กรที่มีความสำคัญเพื่อให้ผู้ได้บังคับบัญชารับฟังและเชื่อฟังคำสั่งของผู้บังคับบัญชา และด้านของตำแหน่งยังคงไว้ตำแหน่งเดิมที่ใกล้กับห้องประชุมอย่างเป็นทางการ

เนื่องจากการประชุมส่งเสริมการแสดงตนเป็นตัวอย่างที่ดีในการทำงานและเพิ่มความเคารพในผู้บังคับบัญชาทางอ้อม ทำให้กลุ่มผู้บังคับบัญชาใช้งานพื้นที่ประชุมได้สะดวกรวดเร็วเช่นเดิม

ตารางที่ 6.10

แนวทางการออกแบบพื้นที่ห้องทำงานของหน่วยงานสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมือง

สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมือง			
ปัญหาเส้นทางสัญจรภายใน	3.80	ปัญหาการเข้าถึงการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์	3.96
ปัญหาความแออัดของพื้นที่	4.16	ปัญหาจำนวนต่อผู้ใช้งาน	3.88
ปัญหาความเป็นส่วนตัว	3.24	ปัญหาความเป็นระเบียบของโต๊ะคอมพิวเตอร์	3.64
ปัญหาขนาดของโต๊ะทำงาน	3.04	ปัญหาความเป็นระเบียบของสายไฟ	3.32
ความต้องการทางสัญจรภายในที่สะดวก	4.20	ปัญหาแสงที่สะท้อนสู่น้ำจอ	2.12
ความต้องการตำแหน่งโต๊ะริมหน้าต่าง	3.76	การเข้าถึงพื้นที่ห้องเก็บของ	3.76
ความต้องการความเป็นส่วนตัว	3.64	จำนวนและความพอเพียงของพื้นที่ห้องเก็บของ	3.60
ความต้องการการใช้ผนังเบา ในการกันห้อง	2.84	ความเป็นระเบียบของพื้นที่ห้องเก็บของ	3.40
ความต้องการตกแต่งบรรยากาศ	3.36	ปัญหาขาดพื้นที่พักผ่อน	3.88
ความต้องการการตกแต่งด้วยสิ่งของ	2.76	ปัญหาขาดพื้นที่เตรียมอาหารเครื่องดื่ม	3.84
ปัญหาการเข้าถึงในการใช้พื้นที่เอกสาร	3.64	ปัญหาขาดพื้นที่ประชุมในหน่วยงาน	4.00
ปัญหาจำนวนพื้นที่เอกสารหรือตู้เอกสาร	3.52	ความต้องการพื้นที่พักผ่อนบริเวณสำนักงาน	3.72
ปัญหาความเป็นระเบียบ	3.45	ความต้องการพื้นที่เตรียมอาหารและเครื่องดื่ม	3.76
ปัญหาความแออัดในห้อง	4.48	ความต้องการพื้นที่ประชุมในหน่วยงาน	4.32
การจัดโต๊ะในลักษณะที่เหมาะสม		ความต้องการลักษณะต่างๆของพื้นที่พิเศษ	ไม่มีความจำเป็น
การจัดโต๊ะที่เหมาะสมในการควบคุม		ความต้องการพื้นที่ประชุมขนาดเล็ก	สมควรจัดให้มีพื้นที่ประชุมขนาดเล็ก
ความต้องการความเป็นส่วนตัวโดยการกันพื้นที่	ต้องการ แต่ต้องติดต่อกันได้สะดวก	ความต้องการพื้นที่เตรียมอาหารเครื่องดื่ม	ไม่มีความจำเป็น สามารถเป็นมุมเล็กๆ
ความถี่ ของการใช้งานพื้นที่เอกสาร	6-10 ครั้ง/วัน	ความถี่ ของการใช้งานพื้นที่คอมพิวเตอร์	>20 ครั้ง/วัน
ความต้องการตำแหน่งของตู้เอกสารในหน่วยงาน	จัดเป็นกลุ่มตู้เอกสาร แต่ต้องอยู่ในพื้นที่	ระยะเวลาในการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ในแต่ละวัน(ร้อยละ)	มากกว่า 5 ชม.
ความต้องการตำแหน่งของพื้นที่อุปกรณ์พิเศษในหน่วยงาน	ทำงาน ควรอยู่ใกล้โต๊ะทำงานของแต่ละคน	ความถี่ ของการใช้งานพื้นที่เก็บของ	1 -5 ครั้ง/วัน

ตารางที่ 6.10 (ต่อ)

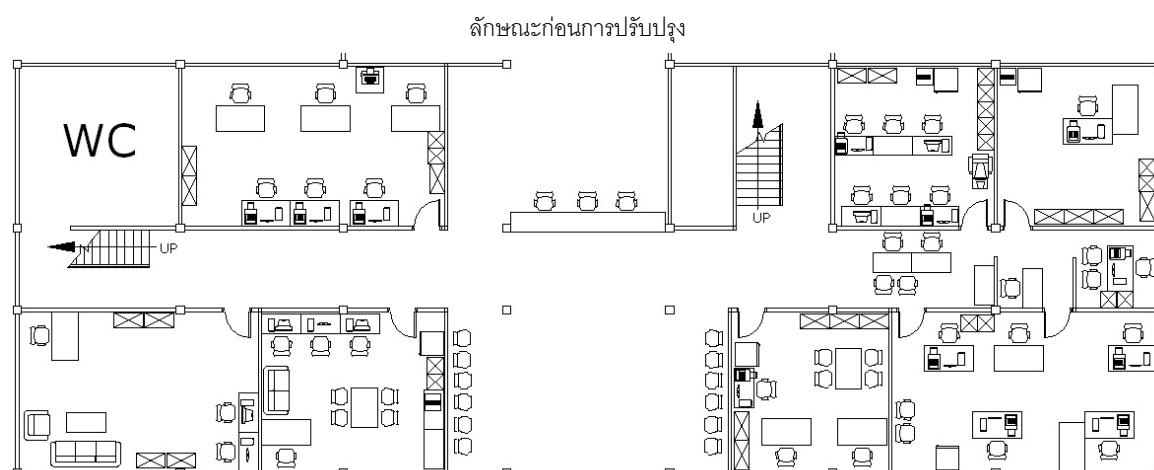
สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมือง			
โต๊ะทำงานเพื่อรับประทานอาหารเช้า	ใช่	โต๊ะทำงานเพื่อพักผ่อน	ใช่
โต๊ะทำงานเพื่อทานเครื่องดื่ม	ใช่	โต๊ะทำงานเพื่อประชุมหน่วยงาน	ไม่
โต๊ะทำงานเพื่ออ่านหนังสือ	ใช่	โต๊ะทำงานเพื่อติดต่อกับบุคคล	ใช่

ข้อมูลอื่น ๆ (พื้นที่ทำงานผบก. 25 ตร.ม., พื้นที่สำนักงาน ผบก.12 ตร.ม., พื้นที่โถงทางเข้า 3 ตร.ม.)

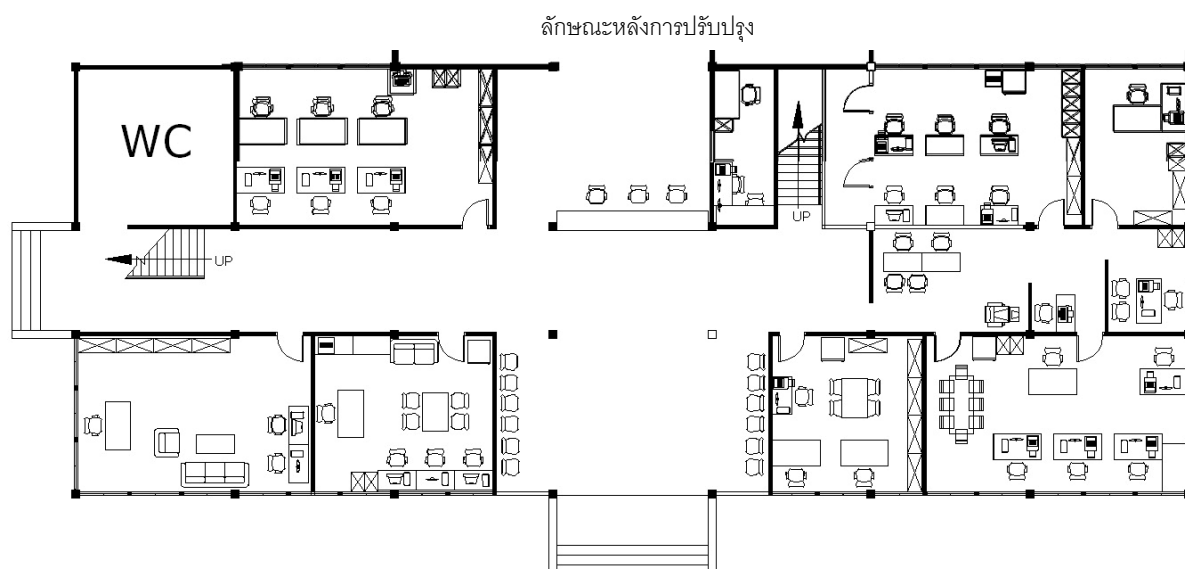
			ผู้ใช้พื้นที่ 4คน		พื้นที่ทั้งหมด 40ตร.ม.		
เครื่องเรือน	โต๊ะทำงาน		อุปกรณ์	คอมพิวเตอร์	อื่น ๆ	ตู้เย็น	
	ตู้เตี้ย 4 ลิ้นชัก			พริ้นเตอร์			ชั้นวางเครื่องดื่ม
	ตู้สูง			พิมพ์ดีด			โทรทัศน์
	โต๊ะวางของ			zerox			

ภาพที่ 6.17

แนวทางการออกแบบพื้นที่ห้องทำงานของหน่วยงานสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมือง

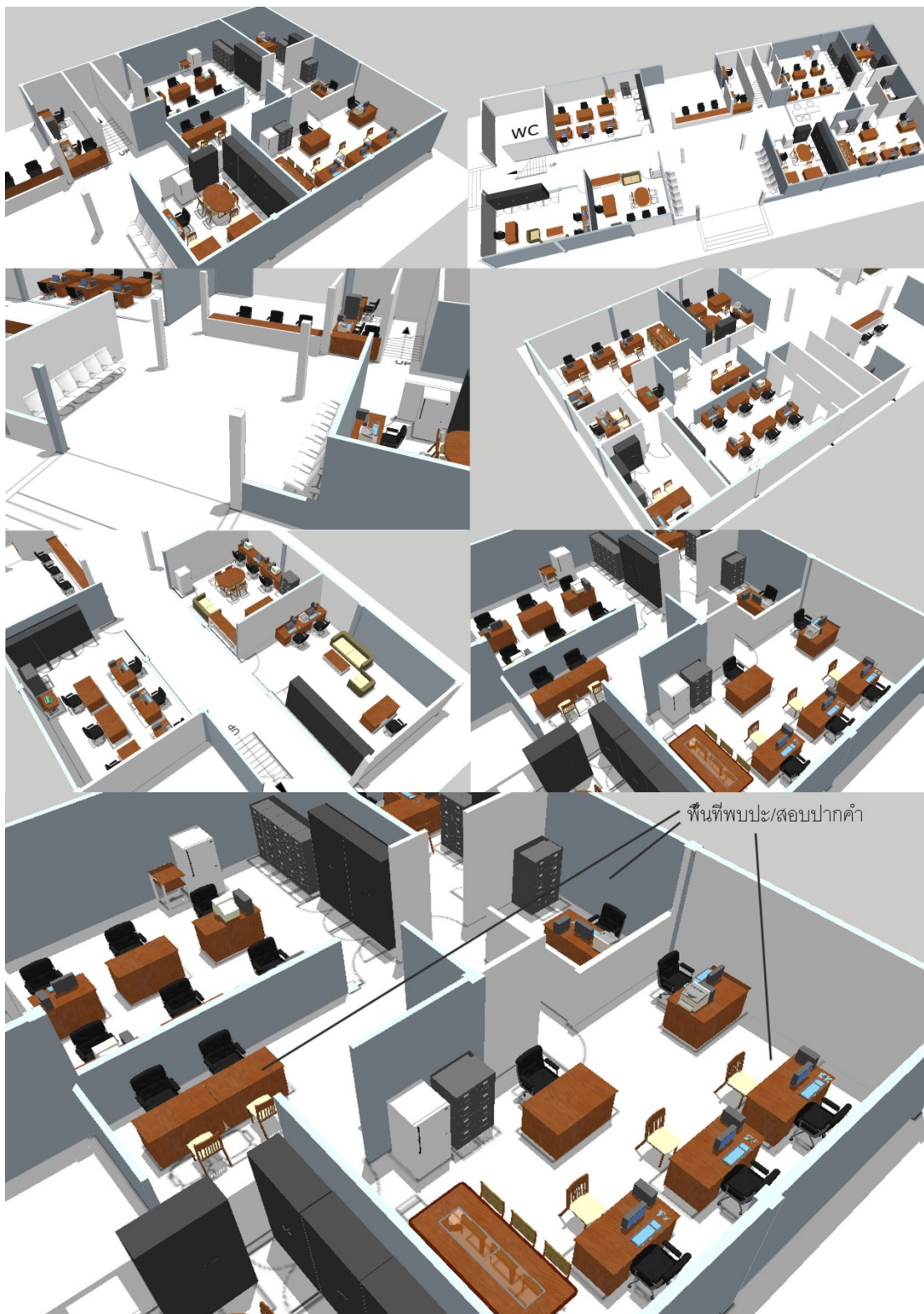
ภาพที่ 6.17 (ต่อ)

แนวทางการออกแบบพื้นที่ของสถานีดำรวจอำเภอเมือง จากแบบสอบถามพบว่า ปัญหาที่มีในพื้นที่ส่วนใหญ่ความเป็นระเบียบของพื้นที่เอกสาร ขาดพื้นที่ประชุมในหน่วยงาน และมีความต้องการพื้นที่สัณฐานภายในที่สะดวกรวมถึงพื้นที่ประชุมเล็กภายในหน่วยงาน ลักษณะการจัดโต๊ะที่ต้องการ คือ จัดเป็นโต๊ะเดี่ยวหันหน้าเข้าหากัน ผู้เอกสารสามารถจัดวางรวมเป็นกลุ่มได้ และพื้นที่อุปกรณ์พิเศษ (คอมพิวเตอร์) ควรกระจายตามผู้ใช้งาน ซึ่งส่วนใหญ่ใช้งานคนละเครื่อง ไม่เน้นการใช้งานร่วมกัน แนวทางการออกแบบนั้นอิงความต้องการดังกล่าวและการใช้งานเทคโนโลยีที่เป็นอยู่จริง

ภาพที่ 6.18

แนวทางการออกแบบพื้นที่ห้องทำงานของหน่วยงานสถานีดำรวจอำเภอเมือง

6.2.3 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

1. เนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลที่เกิดกับการจัดผังสำนักงานอันเกิดจากการใช้งานเทคโนโลยีเท่านั้น แต่ในความเป็นจริงแล้วนั้นยังมีผลกระทบตัวอื่นที่มีผลต่อการจัดผังสำนักงาน เช่น งบประมาณ
2. งานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะในองค์กรของตำรวจซึ่งในองค์กรอื่นนั้นอาจเกิดลักษณะการจัดผังสำนักงานที่แตกต่างออกไป จึงควรทำการศึกษาในองค์กรอื่นเพื่อทำการเปรียบเทียบต่อไป

6.2.4 ข้อจำกัดในงานวิจัย

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากการสำรวจพื้นที่ การสัมภาษณ์ และการแจกแบบสอบถาม ข้อมูลที่ได้นั้นเป็นเพียงการศึกษาตามกรอบแนวคิดที่กำหนดและมีข้อจำกัดที่เกิดขึ้นในงานวิจัยครั้งนี้ดังนี้

1. ข้อจำกัดในการเข้าถึงพื้นที่ศึกษา ซึ่งในการเข้าถึงพื้นที่ส่วนมากสามารถเข้าไปทำการศึกษาได้โดยสะดวกแต่มีบางพื้นที่ที่ยังไม่สามารถเข้าถึงเนื่องจากเจ้าหน้าที่นั้นกำลังปฏิบัติงานไม่สามารถเข้าถึงได้หรือบางสถานที่นั้นเป็นความลับ
2. ข้อจำกัดเรื่องเวลาและระยะทาง ซึ่งกรณีที่ใช้ในงานวิจัยตั้งอยู่ ณ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ต้องผ่านการนัดเพื่อขอเข้าศึกษาและกำหนดวันเวลาเดินทางไปยังพื้นที่ของกรณีศึกษา